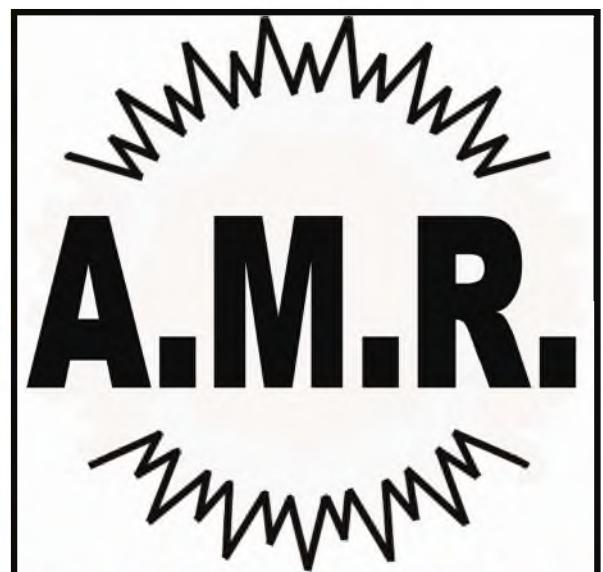

МАСЕДОНЕАНУЛ МАКЕДОНЕЦОТ

*Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од
Романија*

Година XXIII- 261-263 број - 25 Јуни 2023
Anul XXIII - Numărul 261-263 - 25 Iunie 2023

ВЕЛИГДЕН

Велигден или Воскресение Христово — најважниот верски празник во православниот календар. Христијанските верници со овој празник го прославуваат воскреснувањето на нивниот бог Исус Христос по неговата смрт со распнување околу 27-33 година од н.е. Тоа се случило на третиот ден по неговата смрт, сметајќи го и денот на смртта т.е. првиот ден, недела по Велики петок.

Сите христијани на тој ден се поздравуваат со поздравот: „Христос воскресна“ на што се одговара: „Навистина воскресна“.

Велигден и празниците што се поврзани со него се подвигни празници, тие не паѓаат на ист датум секоја година според греко-православниот (цивилниот календар) или јулијанскиот календар (кои го следат движењето на Земјата околу сонцето и годишните времиња). Тие се фиксни според месечевиот календар што е сличен, но не ист со еврејскиот календар.

Велигден се празнува по еврејскиот празник Пасха (хеб. פֶּסַח, pesah), во првата недела по полна месечина, која што е на самиот ден на пролетната рамнодневница или непосредно по неа. Во периодот од 1900 до 2100 година Велигден може да се падне помеѓу 4 април и 8 мај.

Во православието, подготвувањата

ПАШТЕЛЕ

Paștele sau Învierea lui Hristos este cea mai importantă sărbătoare religioasă din calendarul ortodox. Cu această sărbătoare, credincioșii creștini, printre care se numără și cei ortodocși marchează Învierea Domnului lor Iisus Hristos după moartea sa prin răstignire, în jurul anilor 27-33 d.Hr. Învierea s-a petrecut în a treia zi după moartea Lui, numărătoarea cuprinzând inclusiv ziua morții (vineri), adică, în duminica de după Vinerea Mare.

În această zi (Duminică), toți creștinii se salută cu expresia: „Hristos a Înviat” la care răspunsul este: „Adevărat a Înviat”.

Atât Paștele cât și sărbătorile asociate acestuia sunt sărbători mobile, ele nu cad la aceeași dată în fiecare an conform calendarului gregorian (care este un calendar civil) sau celui iulian (care urmărește mișcarea Pământului în jurul soarelui și a anotimpurilor). Ele sunt fixate conform calendarului lunar care este similar celor mai sus menționate, și nu este unul și același lucru cu calendarul evreiesc.

Paștele ortodox se celebrează după celebrarea Paștelui evreiesc (în limba ebraică Pesah), în prima duminică care cade după fenomenul astronomic de lună plină, lucru care se poate întâmpla fie în ziua echinoctiului de primăvară sau imediat după acesta. În perioada 1900-2100, Paștele ortodox ar putea cădea între 4 aprilie și 8

**Христос воскресна-Навистина воскресна
Честит Велигден**

MIA

започнуваат со Великите пости. По петтата недела (ден) од великите пости доаѓа Цветната недела, која завршува со Лазарова сабота. Овој ден го означува завршетокот на Великите пости, иако празникот продолжува и следната недела.

Потоа доаѓа празникот Цветна недела (Цветници), Светла седмица, и најпосле самиот Велигден, и постот прекинува веднаш по Божествената литургија. По велигден следи Томината недела, за време на која нема постење дури и во среда и петок.

Велигденската служба започнува на полноќ (почеток на Велигденското утро)[1]. Со тоа што оваа служба е на полноќ, на истата ѝ е загарантирано дека ниедна литургија нема да дојде пред неа изутрината. Ова се должи на фактот што Велигден се смета за „празник над празниците“.

На велики Четврток се вапчуваат првите три јајца. Првото јајце е посветено на Бога, второто на домаќинот на куќата и третото за бериќет и среќа. Тогаш не смее да се вапсува други јајца. Порано се бојадисувале само црвени јајца, а се верува дека овој обичај потекнува од Марија Магдалена, која според Библијата, однела јајца обоени во црвена боја

mai, niciodată mai devreme, niciodată mai târziu.

În Ortodoxie, deci și pentru etnicii macedoneni, pregătirile pentru celebrarea Paștelui încep cu Postul Mare. După cea de-a cincea săptămână a Postul Mare vine Duminica Florilor, care se petrece după Sâmbăta lui Lazăr. Sfintele Paști marchează sfârșitul Postului Mare, iar celebrările continuă și în săptămâna următoare.

După celebrarea Sâmbetei lui Lazăr urmează celebrarea Duminicii Florilor (Tvetniți), Săptămâna Mare și, în final, Însuși Paștele, iar Postul Mare se termină imediat după Sfânta Liturghie. Sfintele Paști este urmat de Săptămâna Luminată, în care nu se ține post nici măcar miercurea sau vinerea.

Slujba de Sfintele Paști - Sfânta Liturghie - începe la miezul noptii și se termină în dimineața primei zile de Paște, astfel încât există garanția că nicio altă liturghie nu se va termina înaintea începerii ei. Acest lucru se datorează și faptului că Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor“.

În Joia Mare, etnicii macedoneni vopsesc ouăle și cele mai importante sunt primele trei. Primul ou este dedicat lui Dumnezeu, al doilea gazdelor casei și al treilea prosperității și fericirii în casa respectivă. În afara acestor trei ouă, se mai vopsesc și altele dar nu odată cu acestea sau nu

пред тогашниот римски цар Тибериј кога се дознalo дека Христос Воскреснал. На Велики Петок е строгиот пост. Правилниот пост е само да се пијат течности поточно вода, чај итн. На тој ден, Исус бил распнат. Христијаните во тоа време постеле од жалост. Бидејќи јадењето претставувало задоволство тие сметале дека не треба да јадат. Иако Велики Петок е најтажниот ден за сите христијани во светот, Велигден веднаш по Божик се смета за најрадосен христијански празник. На велика Сабота Исус веќе умрел. Тогаш, навечер се оди во црква и околу полноќ се кружи околу црквата, а потоа се кршат вапцаните јајца. Во неделата се мрси. На тој ден, Исус воскреснал. На ден Велигден, велигденскиот Понеделник и Вторник, кои се по него, православните христијани во светот се поздравуваат со

imediat după ele. În trecut, erau vopsite doar ouă roșii și se crede că acest obicei provine de la Maria Magdalena, care, potrivit Bibliei, i-a adus ouă vopsite cu culoarea roșie împăratului roman Tiberiu în momentul în care s-a știut că Hristos a înviat. În casele macedonene doar cea mai în vîrstă femeie vopsește ouăle în Joia Mare.

Ouăle de Paște sunt un simbol al marii sărbători creștine pascale. Ouăle sunt pictate (vopsite) și decorate în timpul Săptămânilor Mari (Săptămâna Patimilor), de obicei în Joia Mare – la mult timp după vopsirea primelor trei ouă, sau în Vinerea Mare.

În țările occidentale, vopsirea ouălor de găină cu această ocazie este deja considerat un procedeu depășit și de cele mai multe ori se folosesc ouă de ciocolată învelite sau nu în staniol sau ouă de plastic care sunt umplute cu

Велигден - Paștele

Христос Воскресна и се одговара со Вистина Воскресна.

Велигденските јајца се обележје на големиот христијански празник Велигден. Јајцата се бојосуваат (вапчуваат) и се украсуваат во текот Велика недела (Страсна недела), најчесто на Велики четврток или Велики петок.

Во западните земји боењето на кокошките јајца веќе застарува и сè повеќе се користат јајца од чоколадо или пластични јајца се полнат со бонбони. Тие јајца обично се кријат; наводно нив ги крие Велигденскиот зајак и децата ги пронаоѓаат дури на Велигденското утро.

Бојосаните јајца обично се ставаат во кошница наполнета со слама така што наликува на птичјо гнездо.

Обичај кај сите христијани бил и сè уште е дарувањето велигденски јајца. При тоа се водело сметка секој член на семејството и секој гостин да добие јајце со одредена симболика; момчињата и девојките добивале јајце со исцртано венче за да си најдат животен сопатник, а деверот добивал јајце исцртано со будилник или рака со прстен, часовник и цвеке.

При капењето на децата, во водата се ставало црвено јајце и со него им се триеле челото и образите за да бидат црвени, како симбол на здравјето. Првите бојосани јајца биле наменети за куќата, за Господ и по едно за секој член од семејството. Се верувало дека токму првобојадисаното јајце има голема заштитна моќ, па затоа било за заштита од градоносни облаци, за подобар род на полињата го закопувале во земја на лозјето или во нивата. Се сметало дека дури и лушпите од велигденското јајце имаат заштитна функција.

Полноќта на Велика сабота, се оди на црква и сите присутни со песната „Христос воскресе“ трипати ја обиколуваат црквата. Таму се останува до големата литургија, а потоа се причестуваат, се кршкаат со црвените јајца и се омрсуваат.

На Велигден рано наутро сите одат во црква за да чујат „Христос воскресе“ и да се причестат. По литургијата во црквата, се оди на гробишта каде што се остава по едно јајце на гробовите за и на мртвите да им се каже дека дошол Велигден.

Има различни легенди за традицијата за вапчување јајца. Една од нив е дека кога Исус Христос бил распнат на крстот, една кокошка дошла и под него снесла јајце. Крвта од лицето на Исус капела врз него и го обвила во црвено. Затоа и денес првото јајце се бојадисува во црвено, а потоа најстарата жена во семејството со него ги трие децата по образите или им

bomboane. Aceste ouă sunt de obicei ascunse; presupunându-se că lepurașul de Paște face acest lucru și copiii le găsesc doar în dimineața primei zile de Paște. Ouăle de Paște sunt de obicei plasate într-un coș plin cu paie pentru a semăna cu un cuib de pasăre (găină).

Dăruirea ouălor de Paște a fost și este încă un obicei printre toți macedonenii. Procedând astfel, s-a avut grija ca fiecare membru al familiei și fiecare oaspete să primească un ou care să aibă o anumită simbolistică. În Macedonia de Nord băieții și fetele primeau câte un ou cu o coroană pictată pe ele - existând credința că își vor găsi astfel mai repede un partener de viață, iar cununații gazdelor (de sex masculin) primeau un ou pictat cu un ceas deșteptător sau o mână cu inel, ceas și flori.

În trecut, înainte de a face baie copiilor, la macedoneni, se punea un ou înrosit în apă și li se frecau frunțile și obrajii cu acest ou, pentru a le înrosi și pe ele, ca simbol al sănătății. Din a doua tranșă de ouă vopsite cu ocazia Sfintelor Paști făceau parte și cele destinate tuturor membrilor familiei. Se credea că primul ou vopsit,oul destinat lui Dumnezeu, are o mare putere de protecție împotriva norilor de grindină, pentru o recoltă mai bună pe câmp, acest ou, în unele regiuni fiind îngropat odată cu trecerea sfintelor sărbători în vie sau în câmpul unde familia avea diferite culturi. Se credea că până și cojile de la ouăle vopsite de Paște aveau o funcție protectoare.

În Macedonia de Nord există diverse legende despre tradiția vopsirii ouălor. Una dintre ele spune că, atunci când Isus Hristos a fost răstignit pe cruce, a venit o găină și a ouat un ou sub el. Sâangele de pe chipul lui Isus a picurat peste el și l-a făcut roșu. De aceea și astăzi primul ou care este vopsit în Joia Mare se vopsește în culoarea roșie, iar apoi cea mai în vîrstă femeie din familie freacă cu el obrajii copiilor sau le desenează o cruce pe frunte pentru sănătate. În ultima vreme ouăle rămase pot fi vopsite în culori diferite și chiar pot fi desenate. Culoarea albastră simbolizează inocență, violet - crucea, verde - ucenicii lui Hristos și galben - Dumnezeu însuși.

O altă legendă povestește despre Fecioara Maria, care a dat ouă soldaților care erau pe lângă cruce în timpul răstignirii lui Isus Hristos. Ea i-a rugat să fie mai puțin violentă față de Isus și tot timpul a plâns. Lacrimile ei au căzut pe ouă și le-au marcat pe acestea cu puncte în culorile florilor.

O a treia legendă povestește despre Maria Magdalena, care a mers la mormântul lui Isus pentru a-iunge trupul cu ulei aşa cum era obiceul locului în acele vremuri. Cu ea purta un coș plin cu ouă și acest lucru se întâmpla pe la vremea prânzului. Când a ajuns la mormânt și a scos ouăle, cojile lor albe s-au colorat ca prin minune în culorile curcubeului.

исцртува крст по челата за здравје. Останатите јајца се обојуваат во различни бои и се цртаат. Сината боја ја симболизира непорочноста, виолетовата - крстот, зелената - Христовите ученици, а жолтата - самиот Бог.

Друга легенда раскажува за Дева Марија, која им давала јајца на војниците кај крстот при распнувањето на Исус Христос. Таа ги молела да бидат помалку насилен кон Исуса и притоа плачела. Нејзините солзи паднале врз јајцата и ги обележале со точки во цветни бои.

Трета легенда раскажува за Марија Магдалена, која отишла до гробот на Исус за да го миропомаза неговото тело. Таа носела со себе кошница со јајца, за да ручка. Кога пристигнала во гробницата и ги извадила јајцата, нивните бели лушпи, за чудо, биле обоени со боите на виножитото.

Постои легенда дека кога Исус Христос бил распнат на крстот, неговите непријатели го гаѓале со јајца. Но, според Божјата волја, штом тие ќе го допреле неговото тело се претворале во црвени јајца. Во чест на таквото чудо луѓето почнале да ги вапчуваат велигденските јајца црвени.

Друга легенда вели дека Марија Магдалена отишла кај римскиот цар Тибериј и

Mai există încă o legendă care spune că, atunci când Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce, dușmanii lui au aruncat cu ouă în el. Dar după voia lui Dumnezeu, de îndată ce i-au atins trupul, acestea s-au transformat în ouă roșii. În cinstea unui astfel de miracol, oamenii au început să vopsească ouăle de Paște în roșu.

În Vinerea Mare, postul trebuie să fie strict. Postul strict înseamnă că se pot bea doar lichide, și anume apă, ceai, etc. În această zi de vineri, Isus a fost răstignit. Creștinii de atunci posteau doar cu ocazia doliului. Deoarece mâncatul era considerat o plăcere, creștinii din vechime considerau că doliul trebuie marcat prin post, ocazie cu care trebuie să nu se mănânce nimic. Deși Vinerea Mare este cea mai tristă zi pentru toți creștinii din întreaga lume, Sfintele Paști este considerată una dintre cele mai fericite sărbători creștine, fiind situată pe locul doi, imediat după Crăciun.

În Sâmbăta Mare, Isus era deja mort. În Sâmbăta Mare, seara târziu, macedonenii merg la biserică și pe la miezul noptii se întvârtă în jurul bisericii, de trei ori, cântând „Hristos a Înviat” după care toată lumea stă în curtea bisericii așteptând acolo sfârșitul Sfintei Liturghii, apoi toată lumea se împărăște, sparge ouăle înroșite, le mânâncă și cu totii se pornesc spre case pentru a se ospăta.

му однела црвено јајце, кажувајќи му ги зборовите: "Христос воскресна!" и му раскажала за воскресението на Исус.

Со овој ден се поврзани многу обичаи и адети на македонската традиција.

Старите Македонци верувале дека ноќта спроти Велигден треба да донесете вода од бунар или пуштете директно од чешмата во кујната. Со оваа вода испрскајте ги собите и особено внимателно – градината и цвеќињата. На овој начин се изгонуваат гревовите, лошите мисли и злото од домот.

Дете кое се родило во Страсната седмица и особено ако е родено на Велигден, ќе има среќа во секој потфат и нема да се жали на недостаток на добро здравје.

Младите жени кои сеуште не добиле понуда за брак, треба да ги кажат неколку минути пред доаѓањето на Велигден следниве зборови: Воскресение Христово! Испрати ми маж кој ќе ме направи среќна!

Се смета дека на Велигден се остваруваат сите љубовни верувања. Ако си го ударите лактот некаде, бившиот сеуште Ви е омилен и не може да го заборавите и тој ќе направи сè за да ве врати.

Ако во чинијата со храна Ви падне инсект, ќе ви се јави стар пријател за средба, која ќе промени многу работи во вашиот живот. Ако ви чеша долната усна, очекувајте нова љубов.

Се смета дека во ноќта спроти Велигден не треба да се крева бучава во домот. Во спротивно тоа ќе ги привлече сите зли и негативни енергии кон вашиот дом.

Цели четириесет дена по Велигден православните христијани се поздравуваат меѓусебно со поздравот Христос воскресна! А, одговорот е Навистина воскресна!

Самиот Велигден се слави цели седум дена, односно на целата недела и затоа таа се нарекува Светла Велигденска Недела.

Дури и да не го сакате некој човек, ако точно на Велигден ви побара услуга или ваш стар пријател со кого сте скрани, Ви побара да му простите, тогаш мора да се ослободите од предрасудите и бидете добри христијани.

Марјан Михајлов

Duminică este ziua când se termină Postul Mare. În această zi, Isus a înviat. În Duminica Sfintelor Paști și în zilele de luni și marți care urmează, creștinii ortodocși din lumea întreagă se salută cu frazele: "Hristos a înviat!" la care se răspunde cu "Adevărat a înviat!". Etnicii macedoneni folosesc aceste formule de salut până de Înălțare. În Prima zi de Paște, dimineața devreme, toată lumea merge la biserică pentru a auzi vestea că „Hristos a înviat!” și pentru a se împărtăși. După liturghia de la biserică, toată lumea merge la cimitir unde pe fiecare mormânt este lăsat un ou pentru a le da de veste și morților că a venit Paștele.

Multe obiceiuri și tradiții ale ethosului macedonean sunt legate de această zi.

Bătrânnii macedoneni credeau că în noaptea dinaintea Paștelui trebuie să fie adusă în casă apă dintr-o fântână sau direct de la robinetul din bucătărie cu care să fie stropite toate încăperile și mai ales cu mare atenție să fie stropite grădina și florile. În acest fel, păcatele, gândurile rele și răul sunt alungate din casă.

În Macedonia de Nord se spune că un copil născut în Săptămâna Mare, și mai ales dacă se naște de Paști, va avea noroc în orice demers și nu se va plângă de lipsă de sănătate.

Tinerele macedonence care nu au primit încă nicio cerere în căsătorie ar trebui să spună următoarele cuvinte cu câteva minute înainte ca Prima Zi de Paște să înceapă: "Învierea lui Hristos! Trimite-mi un bărbat care să mă facă fericită!".

Se crede că de Paște se îndeplinește toate dorințele în dragoste. Se mai crede că dacă de Paște tinerele necăsătorite se lovesc în cot, fostul lor iubit este în continuare preferatul lor, nu îl pot uita și că acesta va face orice ca să recucerească fosta iubită.

Dacă de Paște o insectă îți cade în farfurie cu mâncare, un vechi prieten te va chama la o întâlnire care va schimba multe lucruri în viața ta. Dacă de Paște vă mănâncă buza inferioară, aşteptați-vă la o nouă iubire.

De asemenea, se crede că nu ar trebui să se facă zgromot în casă în noaptea dinaintea Paștelui. În caz contrar, vor fi atrase toate energiile rele și negative către respectiva casă.

Chiar dacă nu îți prea mult la cineva, dacă în Ziua de Paște îți cere o favoare sau dacă un vechi prieten cu care ai avut o ceartă, îți cere să fie iertat, tot în Prima Zi de Paște, atunci trebuie să scapi de prejudecăți, să fii un bun creștin și să îndeplinești favoarea, respectiv să ierți.

Paștele însuși este sărbătorit timp de șapte zile întregi, adică toată săptămâna, și de aceea acea săptămână se numește Săptămâna Luminată a Paștelui.

Marjan Mihajlov

МАКЕДОНСКИ КУЛИНАРСКИ ТРАДИЦИИ

Културата на етничките Македонци во Романија е збир на материјални и нематеријални вредности наследени, пренесени или создадени на територијата на Романија од оние македонци кои емигрирале и моментално живеат на територијата на оваа земја или кои имаат предци кои дошле во овие краеви пред неколку векови како резултат на бегство од угнетувањето на османлискиот јарем. Една од нематеријалните вредности што се пренесуваат од колено на колено од етничките Македонци во Романија се специфичните кулинарски традиции.

Една од карактеристичните одлики на македонските кулинарски традиции е употребата на пиперки, во која било форма, каква било боја, која било големина, на кој било начин – без друго незамисливо е да видите во есен македонско домаќинство каде нема низи суви пиперки на засенчено и проветreno место, бројни и богати низи пиперки кои личат на редови војници наредени како за во битка со огромните апетити на еден народ кој ужива во вкусна и здрава храна. Друга карактеристика претставува подготвувањето и употребата на мешавини од печен или пржен зеленчук на кои се додаваат разни зачини кои имаат хомогена финална форма што може да се премачка. Овие мешавини, без разлика дали се нарекуваат ајвар, пинџур, лутеница или малиџано, се служат на посетителите на македонските домаќинства и се првиот знак на македонското гостопримство, послужени заедно со свеж леб и чаша лозова ракија.

ПИПЕРКИ СО УРДА - ТУРШИЈА

Потребни состојки:

5 кг урда (посува, несолена)
2 кг пиперки (жолти, за туршија)
250 мл млеко
сол по вкус

Начин на приготвување:

Најпрво пиперките убаво се промиваат, се бришат и се чистат од раките и од семето. Урдата се насолува по вкус (треба да биде малку посолена, затоа што од таа сол треба да примаат и пиперките) и убаво се измесува. Садот во кој ќе се редат урдата и пиперките треба да биде чист и сув, затра што урдата е многу осетлива и подложна на расипување. Урдата се црпи и реди со лажица, без притоа да

TRADIȚII CULINARE MACEDONENE

Cultura etnicilor macedoneni din România este ansamblul de valori materiale și imateriale moștenite, translatate sau produse pe teritoriul României de către acei macedoneni care au emigrat și actualmente trăiesc pe teritoriul acestei țări sau care au strămoși veniți aici, pe aceste meleaguri în urmă cu secole ca urmare a fugii din fața asupririi jugului otoman. Una dintre valorile imateriale transmise din generație în generație de către etnicii macedoneni din România sunt și tradițiile culinare specifice.

Una dintre trăsăturile caracteristice tradițiilor culinare macedonene este folosirea ardeilor, de orice formă, de orice culoare, de orice mărime, în orice mod – de altfel nu o să vezi o gospodărie macedoneană care toamna nu are atârnate în locuri umbroase, dar expuse curenților de aer, șiraguri multe și bogate de ardei care par a fi șiruri de ostași aliniați în bătălia cu poftele gargantuești ale unui popor care iubește mâncarea gustoasă și sănătoasă. O altă caracteristică ar mai fi realizarea și folosirea unor amestecuri de legume coapte sau prăjite cărora li se adaugă diferite condimente având o formă finală omogenă, tartinabilă. Aceste amestecuri fie că se numesc aivar, pingur, luteniță sau maligiano sunt servite vizitatorilor gospodăriilor macedonene și constituie primul semn al ospitalității macedonene, servite fiind alături de pâine proaspătă și de un păhărel de rachia din struguri.

ARDEI CU URDĂ - MURĂTURI

Ingrediente necesare:

5 kg urdă de vaci (mai uscată, nesărată)
2 kg ardei (galbeni, pentru murături)
250 ml lapte
sare după gust

Mod de preparare:

Mai întâi, spălați, ștergeți și curătați de codițe și de semințe ardeii. Sărați urda de vaci după gust (trebuie să fie puțin sărată, pentru că și ardeii trebuie să ia din acea sare) și amestecați-o bine. Recipientul în care vor fi aranjate urda de vaci și ardeii trebuie să fie curat și uscat, deoarece urda de vaci se altereză ușor. Urda de vaci aranjați-o cu o lingură, fără a o atinge cu mâna. Cel mai bine este să aranjați urda de vaci și ardeii într-un borcan mare de sticlă cu gura largă. Se începe cu aranjarea ingredientelor prin așezarea cu ajutorul unei linguri a unui prim strat de urdă de vaci cu grosimea de 3-4 cm pe fundul vasului, apoi cu o

се фаќа со рака. Најдобро е урдата да се реди во голем стаклен сад. Се почнува со редење така што на дното на садот се става ред урда со дебелина од 3-4 см, па со друга лажица се попрскува малку од млекото, па ред пиперки, па врз пиперките повторно ред урда попрскана со млеко, и се така додека не се потрошат урдата, пиперките и млекото. Последниот ред треба да биде со урда без да се попрска со млеко. Садот се затвора со чиста и влажна газа, па потоа се става капак. Вака приготвената урда се става на суво, темно и ладно место. Урдата и пиперките се стасани и вкусни за јадење по 3-4 недели. А исто така за да им се олесни во одржувањето на урдата со пиперки, може садот да се затвори со стопена свинска маст, за да се запечатат урдата и пиперките, додека да стасаат. Пиперките со урда - туршија се служат како предјадење во зимските денови а секако дека може во некои случаи да се потпржат во врело масло.

AJBAP

Потребни состојки:

15 кг црвени пииерки
1,5 кг моркови
5 поголеми модри патлиџани
50 гр шеќер
1 л масло за готвење
сол по вкус

altă lingură se presară puțin lapte, apoi un strat de ardei, apoi încă un strat de urdă de vaci, stropit cu lapte, deasupra ardeii și tot așa până când se termină urda, ardeii și laptele. Ultimul rând ar trebui să fie un rând de urdă de vaci fără a se mai stropi cu lapte. Borcanul se va închide cu un tifon curat și umed, apoi se pune un capac peste tifon. Urda de vaci preparată în acest fel se pune într-un loc uscat, întunecat și rece. Urda de vaci și ardeii sunt gata și sunt delicioși de mâncat după 3-4 săptămâni. Pentru a fi mai ușoară păstrarea urdei de vaci astfel pregătită cu ardei, borcanul poate fi căpăcat cu grăsime de porc topită sau cu ulei, pentru a sigura mai bine urda de vacă și ardeii în timp ce se murează. Ardeii astfel pregătiți cu urdă de vaci se servesc ca aperitiv în zilele de iarnă și bineînțeles că în unele cazuri pot fi serviți și prăjiți în ulei încins alături de urda din borcan.

AIVAR

Ingrediente necesare:

15 kg ardei roșii
1,5 kg morcovii
5 vinete mai mari
50 g zahăr
1 l ulei pentru gătit
sare după gust

Mod de preparare:

Spălați bine vinetele și ardeii. Coaceți pe foc deschis ardeii și vinetele pe toate părțile și

Начин на приготвување:

Пиперките и модрите патлиџани испечете ги од сите страни и ставете ги во кеси, за да омекнат за да се излупат полесно, морковите се варат во длабок сад одделно. Потоа излупете ги и отстранете ги семките од пиперките и од модрите патлиџани. Се мелат пиперките, модрите патлиџани и морковите со машина за мелење и во големо тенцере претурете ги мелените пиперки, модрите патлиџани и морковите и додајте го маслото за готвење. Пржете од 1 час и 30 минути до 2 часа, со постојано мешање. На крајот, додајте ги шеќерот и солта по вкус. Продолжете да пржите уште 20 до 30 минути. Соберете го ајварот во загреани тегли, затворете ги и покријте ги со покривка и оставете ги до следниот ден да се изладат. Од оваа доза излегуваат околу осум – девет големи тегли.

ПИНЦУР

Потребни состојки:

- 1 кг пиперки
- 500 г домати
- 1 среден модар патлиџан
- 4 чешнича лук

pușiți-le în pungi, ca să se înmoie pentru a putea fi curățate mai ușor. Fierbeți separat morcovii într-o oală adâncă. Apoi curățați de coajă și îndepărtați semințele de la ardei și de la vinete. Tocați ardeii, vinetele și morcovii cu o mașină de tocata carne sau cu un robot de bucătărie. Într-o oală mare amestecați ardeii tocați, vinetele și morcovii și adăugați uleiul pentru gătit. Lăsați-le la foc mediu spre mic să se distuiască timp de 1 oră și 30 de minute până la 2 ore, amestecând constant. La final, adăugați zahărul și sare după gust. Continuați să distuiți încă 20 până la 30 de minute. Puneți aivarul în borcanele încălzite în prealabil, închideți-le cu un capac și lăsați-le până a doua zi să se răcească. Din ingredientele de mai sus rezultă aproximativ opt până la nouă borcane mari de aivar.

PINGIUR

Ingrediente necesare:

- 1 kg ardei
- 0,5 kg roșii
- 1 vânătă de mărime medie
- 4 căței de usturoi
- 80 ml ulei pentru gătit
- sare după gust

80 мл масло за готвење
сол
мелен црн пипер

Начин на приготвување:

Најпрвин измијте го целиот зеленчук и наредете го во тавче. Загрејте ја перната на 200 Целзиусови степени и печете ги пиперките, доматите и модриот патлиџан околу 30 до 40 минути додека комплетно не бидат испечени и зацрнети, за да можат полесно да се излупат. Излупете го целиот зеленчук од лушпата и исечкајте го на мали коцки, исечкајте го и лукот ситно. Промешајте ги сите состојки заедно. Маслото загрејте го на оган околу десетина минути. Пелејте со врелото масло врз пинџурот и промешајте, за да ја впие мрснотијата полесно. Зачинете со сол и мелен црн пипер по вкус и послужете го топол или подоцна.

На 20 април 2023 година, во Крајова, Здружението на Македонците од Романија ја организираше и одржа манифестијата „Македонски гастрономски традиции, македонски народни песни и носии“, настан посветен на македонските рецепти кои низ вековите им се пренесувале на етничките Македонци од овие романски земји. Заедно со рецептите, наслов на оваа манифестија беа традиционалните македонски ора и традиционалните македонски носии кои гордо ги носеа членовите на ансамблот Сонце. Настанот се одржа и во присуство на гости од македонскиот контингент на силите на НАТО стационирани кај Каракал.

Марјан Михајлов

piper negru măcinat după gust

Mod de preparare:

Mai întâi, spălați toate legumele și aranjați-le într-o tavă care merge la cuptor. Preîncălziți cuptorul la 200 de grade Celsius și coacăți legumele, 30 până la 40 de minute, până când sunt complet pătrunse și se înnegresc pentru a putea fi curățate mai ușor. Curățați toate legumele de coajă și tăiați-le în cubulețe mici, tocați și usturoiul mărunt sau pisăti-l. Amestecați toate aceste ingredientele împreună. Încrengăți uleiul pe foc aproximativ zece minute. Turnați uleiul fierbinte peste amestecul de legume și amestecați, astfel încât să se absoarbă mai ușor uleiul. Condimentați cu sare și piper negru măcinat după gust și serviți pingurul încă fierbinte sau mai târziu când s-a răcit. Se poate consuma ca atare, ca garnitură la diferite mâncăruri sau cu brânză de vacă maturată.

Pe data de 20 aprilie 2023, la Craiova, Asociația Macedonenilor din România a organizat și desfășurat evenimentul "Tradiții gastronomice macedonene, cântece și costume populare macedonene" eveniment dedicat rețetelor macedonene care s-au transmis peste veacuri etnicilor macedoneni de pe aceste meleaguri românești. Alături de rețete, capul de afiș al acestui eveniment a fost reprezentat de dansurile și costumele tradiționale macedonene purtate cu mândrie de membrii ansamblului Sonte - Soarele. Evenimentul s-a desfășurat și în prezența invitaților apartinând contingentului macedonean din cadrul forțelor NATO staționat lângă Caracal.

Marjan Mihajlov

РАЗНОВИДНОСТ, МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ, ТОЛЕРАНЦИЈА

На 26 април 2023 година, окружната библиотека „Александру и Аристија Аман“ беше домаќин на меѓународната конференција „Обединети во различностите“, организирана од Гимназијата „Волтер“, на која присуствуваат гости од државата и странство.

Почнувајќи од ноември 2021 година, гимназијата „Волтер“ го спроведува партнериот проект финансиран од Програмата Еразмус +, „Le multiculturalisme, un outil d'intégration des jeunes dans la vie sociale, politique et économique des pays européens“. Со времетраење од 18 месеци, со образовни институции од Пасвалис, Литванија и Монте Абрао, Португалија како партнери, проектот одговори на потребата учениците да го знаат сопственото културно наследство и она на европските партнёрски земји, давајќи им на младите чувство на припадност кон европската заедница и развивање, во исто време, на нивниот степен на социјална свест, еколошко размислување, но и организациски, кооперативни, комуникациски и јазични вештини.

Така, претставниците на полската, македонската, албанската заедница, на ромската партија од Долж, на еврејската

DIVERSITATE, MULTICULTURALISM, TOLERANȚĂ

În 26 aprilie 2023, Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman“ și Muzeul Cărții și Exilului Românesc au găzduit Conferința Internațională „Uniți în diversitate“, organizată de Liceul „Voltaire“ la care au participat invitați din țară și străinătate.

Începând cu luna noiembrie 2021, Liceul „Voltaire“ a derulat proiectul de parteneriat finanțat prin Programul Erasmus +, „Le multiculturalisme, un outil d'intégration des jeunes dans la vie sociale, politique et économique des pays européens“. Cu o durată de 18 luni, parteneri fiind instituții de învățământ din Pasvalys, Lituania și din Monte Abrão, Portugalia, proiectul a răspuns la necesitatea ca elevii să-și cunoască atât patrimoniul cultural propriu, cât și pe cel al țărilor europene partenere, conturându-le tinerilor sentimentul de apartenență la comunitatea europeană și dezvoltându-le, totodată, gradul de conștientizare socială, gândirea proactivă, dar și competențe de organizare, de cooperare, de comunicare și lingvistice.

Astfel, reprezentanți ai comunităților poloneze, macedonene, albaneze, ai Partidei Romilor Dolj, ai comunității de evrei alături de profesori din Lituania și Portugalia au demonstrat că "Înțelegerea culturilor înseamnă mai mult decât

заедница заедно со наставниците од Литванија и Португалија покажаа дека „Да се разбере културата значи повеќе од проценка на разликите, тоа значи отворање на патот кон нов свет, каде што може да ни биде добро заедно. Можеме да кажеме дека романската душа е отворена и љубезна, дека тоа е мозаик на култури во чие ладало денес додаваме уште две бои, Литванија и Португалија“ - проф. Лоредана Попи, директор на гимназијата Волтер.

Во периодот од 24 до 28 април се одржа третата и последна мобилност во рамките на овој проект. Програмата на 5-те дена мобилност опфати различни активности: работилници, натпревари, културни и едукативни активности, меѓународен симпозиум: „Нови образовни пристапи преку проектите Еразмус+“, работилници насочени кон рушење на културните или јазичните бариери и придонес за развивање на динамиката на групните вештини.

Присутните млади имаа можност да бидат сведоци на мултикултурализмот, им покажаа што значи толеранција и соживот од претставниците на заедниците на Полјаци, Македонци, Албанци, Евреи, Унгарци или Роми од Крајова, кои еден по еден им зборуваа за идентитетот на малцинствата кои ги

апрецираа diferençelor, înseamnă a deschide calea către o lume nouă în care să fim bine împreună. Putem spune despre sufletul românesc, deschis și primitor că este un mozaic de culturi în evantaiul cărora adăugăm astăzi alte două culori, Lituanie și Portugalia“ - prof. dr. Loredana Popi, directorul Liceului Voltaire.

În perioada 24-28 aprilie s-a desfășurat cea de-a treia și ultima etapă din cadrul acestui proiect. Programul celor 5 zile a înglobat activități diverse: workshop-uri, concursuri, activități culturale și educative, simpozion internațional: "Noi abordări educaționale prin proiectele Erasmus+", ateliere menite să distrugă barierele culturale sau lingvistice și să contribuie la dezvoltarea dinamicii abilităților de grup.

Tinerii prezenți au avut ocazia să asiste la multiculturalism, li s-a arătat ce înseamnă toleranța și conviețuirea de către reprezentanții comunităților de polonezi, macedoneni, albanezi, evrei, maghiari sau romi din Craiova, care le-au vorbit rând pe rând despre identitatea minorităților pe care le reprezintă, despre importanța celebrării diversității și despre cum ne putem afirma diferențele, fără a ne fractura comunitățile.

Prof. Ramune Maziliauskiene – Pasvalio a prezentat un material despre "Minoritățile naționale din Lituanie", iar prof. Maria Jacinto, alături de prof. Helena Neto au vorbit despre "Minoritățile

претставуваат, за важноста да се слави различноста и како можеме да дебатираме за нашите разлики без да ги разбиреме нашите заедници.

Проф. Рамуне Мазилијаускине - Пасвалио презентираше материјал за „Националните малцинства во Литванија“, а проф. Марија Хасинто, заедно со проф. Хелена Нето зборуваа за „Националните малцинства во Португалија“.

Магдалена Филари, предавач по полски јазик на Универзитетот во Крајова ја претстави „Активноста на центарот за полски јазик и култура од Крајова“. Зборуваше за полските обичаи и традиции, за соработката помеѓу Полјациите и Романците, за најубавите проекти направени во партнерство со Универзитетот од Крајова.

За Македонија и Македонците од Романија зборуваше Елена Првулеску, член на Друштвото на Македонците од Романија и наставник по македонски јазик во него.

Изабела Тиберијаде, претставникот на ромската заедница, пред младите во просторијата зборуваше за „Образование преку култура“.

Докторант Ене Јонуц-Кристијан, Факултет за општествени науки, Универзитетот во Крајова, ја презентираше темата „Социјална вклученост и зачувување на етничкиот идентитет на ниво на младите од албанската заедница во Романија“.

Проф.д-р Мирчеа Арделеану, претставник на еврејската заедница во Крајова ги презентираше еврејските традиции и празници.

Младите останаа со силен впечаток по посетата на Романија.

Елена Првулеску

naționale din Portugalia".

Magdalena Filary, lector de limba poloneză la Universitatea din Craiova a prezentat "Activitatea Centrului de Limbă și Cultură Poloneză din Craiova". A vorbit despre obiceiurile și tradițiile poloneze, despre colaborarea dintre polonezi și români, despre cele mai frumoase proiecte făcute în parteneriat cu Universitatea din Craiova.

Elena Pîrvulescu, membru al Asociației Macedonenilor din România și instructor de limba macedoneană în cadrul acesteia, a vorbit despre Macedonia și macedonenii din România.

Izabela Tiberiade, reprezentanta comunității rome le-a vorbit tinerilor din sală, despre "Educația prin cultură".

Drd. Ene Ionuț-Cristian, Facultatea de Științe Sociale, Universitatea din Craiova, a prezentat tema, "Implicarea socială și conservarea identității etnice la nivelul tinerilor din comunitatea albaneză din România".

Prof. dr. Ing. Mircea Ardeleanu, reprezentantul comunității evreiești din Craiova a prezentat tradițiile și sărbătorile iudaice.

Tinerii au rămas cu o impresie puternică în urma vizitei făcute în România.

Elena Pîrvulescu

ГАУДЕАМУС ОРАДЕА 2023 ГОДИНА

Орадеа, лоцирана на само 13 километри од западната граница на Романија, седиште на округот Бихор, најважниот град во историскиот регион Кришана, беше домаќин на деветтото издание на саемот на книгата од 10 до 14 мај 2023 година организиран од страна на Романското радиодифузно друштво преку Радио Романија Клуж во соработка со Здружението за промоција на туризмот во Орадеа и регионот и Градското собрание на

GAUDEAMUS ORADEA 2023

Oradea, situată la numai 13 km de granița de vest a României, municipiu de reședință al județului Bihor, cel mai important oraș din regiunea istorică Crișana a fost în perioada 10 – 14 mai 2023 gazda primitoare a celei de a noua ediții a targului de carte organizat de către Societatea Română de Radiodifuziune prin Radio România Cluj în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Turismului din Oradea și Regiune și Primăria Oradea.

Орадеа.

Саемот на книгата Gaudeamus Oradea 2023 се одржа на Плоштадот Унирии, кој денес е историски и културен центар на градот Орадеа и има површина од приближно 7.200 квадратни метри. Сместено во областа наречена Орашул Ноу, на кратко растојание од бреговите на Кришулуи Репеде, плоштадот што бил формиран помеѓу 1714 и 1740 година, бил подложен на голема реновирање во 2015 година, достигнувајќи ја формата што ја има денес, привлекувајќи десетици илјади туристи годишно благодарение на историските споменици кои се наоѓаат покрај неговите страни, но и благодарение на ресторантите и кафулињата кои даваат живот на областа. Просторите на кои се одржа годинешниот саем на книгата за кратко беа соседни со Римокатоличката црква „Свети Ладислав“ (1720 - 1733), црквата Успение на Богородица или уште наречена Месечева црква (1784 - 1832), грчката катедрала - католичка „Свети архиерей Никола“ (1800 - 1810), Куќата Ковач изградена во класичен стил во 19 век, Палатата на грчокатоличката епископија (1903 - 1905), палатата на црниот орел (1907 - 1908) и Палатата Московците Адолф и синовите (1904 - 1905). Градското собрание на Орадеа (1901-1903) со својата импозантна кула од каде што може да се види прекрасна панорама на овој плоштад исто така се наоѓаше на кратко растојание од него.

Официјалното отворање на саемот на книгата Гаудеамус Орадеа 2023 се одржа на 10 мај во 12:00 часот. Пристапот до саемот беше бесплатен и се одвиваше во периодот од 10:00 до 21:00 часот. Оваа година, саемот опфати повеќе од 660 квадратни метри со станови-

Târgul de Carte Gaudeamus Oradea 2023 s-a desfășurat în Piața Unirii, care este astăzi centrul istoric și cultural al orașului și are o suprafață de aproximativ 7200 mp. Aflată în zona numită Orașul Nou, la mică distanță de malurile Crișului Repede, piață care s-a format în perioada 1714 – 1740 a suferit o reabilitare de mare anvergură în anul 2015 ajungând la forma pe care o are astăzi, atrăgând zeci de mii de turiști anual datorită clădirilor monument istoric care se află de-a lungul laturilor ei, dar și datorită restaurantelor și cafenelelor ce dau viață zonei. Spațiile în care s-a desfășurat târgul de carte de anul acesta au fost vecine pentru scurt timp cu Biserică Romano-Catolică „Sfântul Ladislau“ (1720 – 1733), Biserică Adormirii Maicii Domnului numită și Biserică cu Lună (1784 – 1832), Catedrală Greco-Catolică „Sfântul Ierarh Nicolae“ (1800 – 1810), Casa Kováts construită în stil clasic în secolul al XIX-lea, Palatul Episcopiei Greco-Catolice (1903 – 1905), Palatul Vulturul Negru (1907 – 1908) și Palatul Moskovits Adolf și fiii (1904 - 1905). Primăria Orașului Oradea (1901–1903) împreună cu turnul său impunător de unde se poate vedea o frumoasă panoramă a acestei piețe se află și ea la mică distanță de aceasta.

Inaugurarea oficială a Târgului de Carte Gaudeamus Oradea 2023 a avut loc în data de 10 mai la orele 12:00. Accesul la târg a fost gratuit și s-a efectuat în intervalul orar 10:00 – 21:00. Anul acesta suprafață netă ocupată de standuri - peste 660 mp – (cea mai mare de până acum) a consolidat poziția acestui eveniment în topul celor mai importante evenimente culturale din România. La această ediție a târgului de carte Gaudeamus Oradea au fost prezente peste 50 de branduri reunite în 45 de standuri, printre care au figurat cele mai prestigioase edituri și agenții de difuzare de

(најголема досега) ја консолидираше позицијата на овој настан во врвот на најважните културни настани во Романија. На ова издание на саемот на книгата Гаудеамус Орадеа беа присутни повеќе од 50 брендови на 45 штандови, меѓу кои беа најпрестижните издавачки куќи и романските и странските агенции за дистрибуција на книги. Заедно со останатите учесници на оваа манифестација и публикациите на Друштвото на Македонците од Романија беа дел од овој настан и им беа понудени на оние што сакаат да ја откријат македонската ризница, обичаи, традиции, гастрономски рецепти. Издавачката понуда е комплетирана со дарежлив избор на едукативни игри и квалитетна музика. На ова издание на саемот на книгата имаше нов штанд наречен Bookoteca, за половни книги.

За самиот настан г-дин Богдан Рошка, менаџер на Радио Романија Клуж, изјави:: „Среќни сме што сме во Орадеа, град кој не пречекува секогаш одлично и ја цениме доследната и видлива поддршка што ја уживаме од локалното население и администрација. На

carte românească și străină. Alături de acestea, publicațiile Asociației Macedonenilor din România au fost și ele prezente la eveniment, ocazie cu care ele au fost oferite doritorilor să descopere comorile autentice macedonene, obiceiurile, tradițiile, rețetele gastronomice. Oferta editorială a fost completată cu o generoasă selecție de jocuri educative și muzică de calitate. La această ediție a târgului de carte a fost prezent un nou stand numit Bookoteca, pentru cărți second-hand.

Iată ce a declarat referitor la acest eveniment domnul Bogdan Roșca managerul Radio România Cluj: "Ne bucurăm să fim la Oradea, un oraș care ne primește de fiecare dată foarte bine și apreciem susținerea de care ne bucurăm din partea administrației locale, consistentă și vizibilă. Suntem la ediția a nouă - trebuie să fie a zecea, dar am făcut o pauză din cauza pandemiei, cu o suprafață mai mare decât în ceilalți ani, cu evenimente editoriale, concursuri cu premii în cărți, ateliere pentru copii. Toate alcătuiesc sărbătoarea cărții aici, la Oradea, în centrul urbei".

Viceprimarul Oradei, doamna Antonia Nica,

деветтото издание сме - требаше да биде десетто, но направивме пауза поради пандемијата, со поголема површина од другите години, со уреднички настани, конкурси со награди книги, работилници за деца. ја сочинуваат прославата на книгата овде, во Орадеа, во центарот на градот“.

Заменик-градоначалничката на Орадеа, г-ѓа Антонија Ника, во оваа прилика истакна дека Орадеа не е само град во кој многу се гради, туку и многу се чита и додаде: „Се уште веруваме во книгата, во пишаниот збор, да се исполни срцето и умот, кон растот на поединецот на повеќе нивоа за да се открие неговата најдобра верзија“.

Почесен претседател на ова издание на саемот на книгата Гаудеамус Орадеа 2023 беше историчарот д-р Константин Деметер, активна личност во културниот живот на градот, позната на жителите на Орадеа и по страста со која ги промовира историските богатства на градот, а тој рече: „Загриженост за постојаната желба на сите е да им понудиме соодветен подарок на оние што ги сакаме. Затоа мораме пред сè да им се заблагодариме на тимот на

cu această ocazie a subliniat că Oradea nu este doar un oraș în care se construiește mult, ci se și citește mult și dânsa a mai adăugat: "Noi mai credem în carte, în cuvântul scris, spre împlinirea inimii și a mintii, spre creșterea pe multiple planuri ale individului pentru a-și descoperi varianta sa cea mai bună".

Președintele de onoare al acestei ediții a Târgului de Carte Gaudeamus Oradea 2023 a fost istoricul dr. Constantin Demeter, o personalitate activă în viața culturală a orașului, cunoscut orădenilor și pentru pasiunea cu care promovează comorile istorice ale orașului. El a spus: "O preocupare constantă a tuturor este să oferim un dar potrivit celor pe care îl îndrăgim. Trebuie astfel să mulțumim, în primul rând, echipei Radio România și Primăriei Oradea pentru acest dar oferit unui oraș multicultural și multiconfesional: un târg de carte. Poate cel mai frumos cadou pe care îl putem face cuiva este o carte care să îl inspire. Așa cum ar trebui să avem grija să nu dispară cărțile poștale din viața noastră - cartofilia, așa ar trebui să avem grija să nu dispară nici bibliofilia".

La Târgul de Carte Gaudeamus Oradea 2023 vizitorii au beneficiat de o ofertă variată

Гаудеамус Орадеа - Gaudeamus Oradea

Радио Романия и Градското собрание на Орадеа за овој подарок понуден на мултикултурниот и мултиприфатливиот град: саем на книга Можеби најубавиот подарок што можеме да му го подариме на некого е книга што ќе го инспирира. Како што треба да ја негуваме картофилијата така и библиофилијата да не исчезнат“.

На саемот на книгата Гаудеамус Орадеа 2023 година, посетителите имаа разновидна понуда која се состои од илјадници наслови од различни области на издаваштвото кои беа наменети да ги покријат сите преференции, без оглед на возраста и вкусовите. Можеше да се забележи дека значителен број од овие наслови беа неодамнешни појавувања, што ја одразува грижата на организаторите секогаш да бидат во чекор со издавачките тенденции. Збогатено со промоција на книги и презентации и средби со писатели, меѓу кои ги споменуваме: Маријан Година, Габриела Драган, Михаела Кристина Драгои, Вилхелм Данца, професор д-р Кристијан Баланеан, професор д-р Михаил Мачи, д-р Јоан Ф. Поп, Мирчеа Пашка.

Заедно со Асоцијацијата Pro Bambini од Орадеа, саемот на книгата Gaudeamus Oradea 2023 организираше три специјални едукативни работилници, исклучиво за најмладите посетители.

Како и другите настани на караванот на Радио Романия Гаудеамус организирани во последните години, сите штандови сместени на Плоштадот Униии се наоѓаат во виртуелен формат на веб-страницата www.gaudeamus.ro.

Лаура Рогобете

15-И МАЈ - ДЕНОТ НА МАКЕДОНСКОТО ЗНАМЕ

Актуелното државно знаме беше усвоено во Собранието во 1995 година. Од 2010 година досега, со одлука на Владата беше воведена практика за подигнување на македонското знаме на јарболите во државата, но таа очигледно повеќе заживеа меѓу граѓаните и на социјалните мрежи, и меѓу македонската дијаспора отколку во државата како посебен национален празник. А, тоа, Знамето, заедно со химната и грбот, е суштествен државен белег на секоја земја и обележје со кое се идентификуваат секој народ и држава.

„Знамето е олицетворение на една

cuprindând мii de titluri din diverse доменii де editare care au fost мените са акопе тоате preferinте, индiferent de възраст и вкусовите. С-а putut observa că un număr semnificativ dintre aceste titluri au fost aparitii recente, reflectând astfel preocuparea organizatorilor de a fi mereu în pas cu новите тенденции наредни. În plus, evenimentele editoriale au fost в ordin на здрави, prin intermediul лансарилор и презентарилор на карта и на срещи с авторите, printre care и-amintim pe: Marian Godină, Gabriela Drăgan, Mihaela Cristina Drăgoi, Wilhelm Dancă, profesor dr. Cristian Bălănean, profesor dr. Mihai Maci, dr. Ioan F. Pop, Mircea Pașca.

Împreună cu Asociația Pro Bambini din Oradea, Târgul de Carte Gaudeamus Oradea 2023 a organizat trei ateliere educaționale speciale, destinate în mod exclusiv celor mai tineri vizitatori.

Ca și la celealte evenimente ale Caravanei Gaudeamus Radio România organizate în ultimii ani, toate standurile гăzduite în Piața Unirii s-au regăsit în format virtual pe website-ul www.gaudeamus.ro.

Laura Rogobete

15 MAI - ZIUA DRAPELULUI MACEDONEAN

Actualul drapel național al Republicii Macedonia de Nord fost adoptat de către Parlamentul macedonean în anul 1995. Din 2010 până în prezent, printre hotărâre a Guvernului, în țară a fost introdusă practica ridicării la această dată a drapelului macedonean pe catarge, și se pare că această inițiativă a fost foarte populară și repede adoptată în rândul cetățenilor de pe rețelele de socializare precum și în rândul diasporii macedonene, mai mult decât a fost adoptată ca sărbătoare legală special instituită la nivel național. Steagul, împreună cu imnul și stema, sunt esența simbolurilor unui stat. Steagul este un semn cu

нација, нејзиниот народ и историја, тоа е многу повеќе од само едно парче ткаенина за територијално обележје". На овие зборови кои ги кажал некогашниот американски претседател Вудро Вилсон за значењето на националното знаме за една држава и нација, За значењето на државното знаме за една земја и нација, ние етничките македонци треба секогаш да се потсетиме на 15 мај ден кога Северна Македонија го слави Денот на државното знаме.

Знаме на Северна Македонија усвоено на 5 октомври 1995 е составено од црвена позадина на која има златно сонце, добиено од старото македонско знаме. Сонцето е со осум сончеви краци кои се простираат од сончевиот диск со проширување до работите на знамето. Сончевите зраци се вкрстуваат по дијагонала, хоризонтала и вертикалa. Пречникот на сончевиот диск е една седмина од должината на знамето. Центарот на сонцето се поклопува со точката во која се сечат дијагоналите на знамето. Односот на ширината и должината на знамето е еден наспрема два.

Македонското сонце претставува „ново сонце на слободата“, како што е и испеано во македонската државна химна Денес над Македонија:

Денес над Македонија се раѓа,

ново сонце на слободата.

Македонците се борат,

за своите правдини!

Сонцето како народен симбол на Македонија и Македонците има долга историска традиција. Тоа било официјален симбол на древномакедонското царство и

care se identifică fiecare națiune și țară.

„Un steag este personificarea unei națiuni, a poporului și a istoriei sale, este mult mai mult decât o simplă bucată de pânză pentru a marca un teritoriu”. Aceste cuvinte au fost rostit de către fostul președinte american Woodrow Wilson. Despre semnificația drapelului național pentru o țară și o națiune, noi etnici macedoneni trebuie să ne aducem aminte mereu de ziua de 15 mai când Macedonia de Nord sărbătorește Ziua Drapelului Național.

Steagul actual al Macedoniei de Nord a fost adoptat la data de 5 octombrie 1995 și este compus dintr-un fundal roșu pe care se află un soare auriu, derivat din vechile steaguri macedonene. Soarele are opt raze solare care se împrăștie de la discul solar extinzându-se până la marginile steagului. Razele soarelui se încrucișează în diagonală, orizontală și verticală. Diametrul discului solar este o șeptime din lungimea steagului. Centrul soarelui coincide cu punctul în care se intersectează diagonalele steagului. Raportul dintre lățimea și lungimea steagului este unu la doi.

Soarele macedonean de pe steag reprezintă „noul soare al libertății“, aşa cum este el întâlnit și în imnul național macedonean "Astăzi deasupra Macedoniei":

Astăzi se naște deasupra Macedoniei,
noul soare al libertății.

Macedonenii se luptă,
pentru drepturile lor!

Soarele ca simbol național al Macedoniei de Nord și al macedonenilor în general are o tradiție istorică îndelungată. A fost simbolul oficial al vechiului regat macedonean și al dinastiei regale

македонската кралска династија Аргеади на која припаѓале најпознатите македонски цареви Филип и Александар Македонски. Познатата Сврда од Кутлеш која симболизира сонце со 16 зраци била пронајдена на ковчег на кралската гробница на Филип Македонски, а исто така сличен приказ со помал број на сончеви зраци се пронајдени и на бројни борбени штитови кај гробницата во Старо Бонче и други места ширум Македонија. Сонцето е присутно и во народното творештво односно во голем број умотворби како песни, приказни, потоа во градителството и уметноста на фасади и внатрешноста на куќите, цркви, фрески, икони, а било присутно како симбол и во национално-ослободителната борба и движење, особено видливо во знамето на Македонското научно-литературно друштво на Крсте Мисирков и Димитрија Чуповски. Греенето на сонцето е исклучително важно за создавањето на неопходната светлина, топлина и температура за нормален живот на земјата, односно за нормално одвивање на сите природни и билошки процеси на луѓето, животните, растенијата и водата во природната средина без што е невозможен опстанок и живот на планетата. Од друга страна, сонцето подеднакво без никакви поделби и дискриминации греја за сите луѓе и живи суштества на планетата. Оттаму, симболиката на сонцето е многу космополитска, слободолубива, либерална, демократска, егалитаристичка, општочовечка — особини кои во голема мера се застапени и во традициите на Македонија, македонскиот народ и граѓани, кои отсекогаш миролубиво живееле без никому

macedonene a Argezilor, căreia î-au aparținut cei mai faimoși regi macedoneni, Filip și Alexandru cel Mare. Celebra stea de la Kutleș, care simbolizează un soare cu 16 raze, a fost găsită pe un sicriu din mormântul regal al lui Filip al Macedoniei și, de asemenea, o reprezentare similară cu un număr mai mic de raze solare a fost găsită pe numeroase scuturi de luptă într-un mormânt din localitatea Staro Bonce precum și în alte localități din toată Macedonia de Nord. Soarele este prezent și în arta populară, adică într-un număr mare de creații aparținând culturii imateriale precum cântece, povești, apoi în elemente ale culturii materiale cum ar fi construcția și arta fațadelor și ale interiorului caselor, bisericilor, al frescelor, icoanelor și el, soarele, a fost prezent și ca simbol dătător de speranță în luptă și în mișcarea de eliberare națională, vizibil mai ales în steagul Asociației științifico-literare macedonene create de Kârste Misirkov și Dimitria Ciupovski din secolul al XIX-lea. Energia radiantă a soarelui este extrem de importantă pentru crearea luminii și temperaturilor necesare vieții normale pe pământ, adică pentru desfășurarea normală a tuturor proceselor fiziologice și biologice ale oamenilor, animalelor, plantelor și apelor din mediul natural, și fără de ea, supraviețuirea și viața pe această planetă nu ar fi posibile. Pe de altă parte, soarele strălucește în mod egal, fără a diviza și fără a discrimina oamenii și ființele vii de pe această planetă. De aici, simbolismul soarelui este unul cosmopolit, iubitor de libertate, liberal, democratic, egalitar, universal-calitate care sunt în mare măsură reprezentate în tradițiile Macedoniei de Nord, a poporului macedonean și a cetățenilor săi, care au trăit întotdeauna în pace, fără a aduce daune nici unei

Македонско знаме - Steagul macedonean

да наштетуваат под едно исто сонце[1].

За създавањето на знамето постојат две верзии. Едната на Мирослав Грчев, а другата на Костадин Танчев - Динка. Според Мирослав Грчев, процесот на усвојување и промена на државното знаме на Македонија започнал во 1995 година. Летото, тогашната Влада на Македонија го задолжила Мирослав Грчев да подготви идејни решенија за ново знаме и нов грб на државата. Така, за еден месец, Грчев изготвил по 12 дизајни за знаме и грб на Македонија, каде знамињата се делеле на: знамиња со златен диск на црвена основа, знамиња со златен диск кој излегува од границите на знамето, знамиња со златни дискови и триаголни зраци и знамиња со златни дискови и со златни краци на целата основа. При изработка на знамето, Мирослав Грчев морал да внимава на двета критериума поставени од Владата на Македонија:

1.знамето да ги има истите бои како и претходните македонски знамиња, односно крвава црвена и златно жолта, и

2.знамето да го има сонцето како единствена апликација.

По поднесувањето на сите 12 дизајна на знамиња и исто толку грбови, Собранието воопшто не расправало за грбот, иако тоа било во план, а како ново знаме се зел последниот предлог на Грчев, односно дизајнот каде сончевите зраци се на целата површина на знамето. Интересно е тоа што во оригиналниот дизајн немало одделување на зраците од дискот, туку тоа било отпосле сменето во Собранието. За таа промена, Мирослав Грчев

alte nații care trăiesc sub același soare.

Există două variante ale procesului în urma căruia a rezultat steagul macedonean valabil astăzi. Una dintre variante este a lui Miroslav Gârcev și cealaltă este a lui Kostadin Tancev - Dinka. Potrivit lui Miroslav Gârcev, procesul de adoptare și schimbare a drapelului național al Macedoniei a început în anul 1995. În vara aceluia an, guvernul de atunci al Macedoniei l-a însărcinat pe Miroslav Gârcev să pregătească soluții conceptuale pentru un nou steag și o nouă stemă a statului. Astfel, după o lună, Gârcev a propus 12 variante pentru steagul și stema Macedoniei, steagurile și stemele prezentând mai multe caracteristici care se puteau împărți în mai multe grupe: steaguri având drept design un disc solar auriu pe un fundal roșu, steaguri având drept design un disc solar auriu care ieșe din marginile drapelului, steaguri având drept design discuri solare aurii și raze solare triunghiulare și steaguri având drept design discuri solare aurii cu raze aurii pe toată suprafața. La realizarea drapelului, Miroslav Gârcev a trebuit să se conformeze celor două criterii stabilite de Guvernul Macedoniei de la acea vreme:

1. steagul trebuie să aibă aceleași culori ca și steagurile macedonene anterioare, adică roșu sânge și galben auriu, și

2. steagul trebuie să aibă soarele ca singură imagine.

După ce Gârcev a depus toate cele 12 variante de drapel și același număr de steme, Guvernul nu a discutat deloc despre steme, deși era în plan, iar ultima propunere a lui Gârcev a fost adoptată drept noul steag, adică steagul având

вели дека не е во согласност со графичките, естетските и ликовните правила.

Професорот Костадин Танчев – Динка, пак, во својата монографија издадена 2019 година пренесува дека на предлог на кабинетот на претседателот (под координација на Стојан Андов, Зоран Крстевски и Стево Џрвенковски) изработува идејно-графичко решение за ново државно знаме кое го доставува до собранието и кое е идентично со изгласаното знаме.

Во периодот од 1992 до 1995 година, како симбол за знамето се употребувала звездата од Кутлеш, што довело до масовни протести во Грција, поради наводните „ексклузивни права“ на користење на симболот од грчка страна. Првиот предлог за знаме на Македонија, односно Свездата од Кутлеш, била поднесена до собранието од Тодор Петров на 6 август 1992 година. Денес ова знаме е македонско национално знаме и го користат македонските заедници и организации во Македонија, соседните држави и странство. Знамето на Република Македонија е црвено со златножолто сонце. Сонцето е со осум основни и осум споредни сончеви зраци, благо здебелени во првата половина, наизменично и симетрично наредени околу сончевиот диск. Основните сончеви зраци непосредно се одделуваат од сончевиот диск, а крајната надворешна должина на сите шеснаесет сончеви зраци се поклопува со надворешната периферија на сонцето. Пречникот на сончевиот диск е една седмина од широчината

drept design discul solar auriu având razele împrăștiate pe toată suprafața steagului. Este interesant că în designul original nu a existat nicio separare a razelor de disc, dar această schimbare a fost realizată ulterior într-o întrunire a Guvernului. În ceea ce privește această modificare, Miroslav Gârcev a spus că ea nu este în conformitate cu regulile grafice, estetice și artistice.

Profesorul Kostadin Tanchev – Dinka, pe de altă parte, în monografia sa publicată în anul 2019, relatează că la propunerea biroului președintelui (sub coordonarea lui Stoian Andov, Zoran Kârstevski și Stevo Ţârvencovski) creează o soluție conceptual-grafică pentru un nou drapel de stat pe care îl înaintează Guvernului și care este identic cu drapelul votat.

În perioada 1992-1995, steaua de la Kutleș a fost folosită ca simbol pentru drapel, ceea ce a dus la proteste în masă în Grecia, din cauza presupuselor „drepturi exclusive“ ale grecilor de a folosi acest simbol. Prima propunere pentru steagul Macedoniei, adică Steaua din Kutleș, a fost înaintată Guvernului de către Todor Petrov pe data de 6 august 1992. Astăzi, acest simbol și acest steag este steagul folosit de comunitățile și organizațiile macedonene din Macedonia de Nord, și ale etnicilor macedoneni din țările vecine și din străinătate. Să ne întoarcem pe firul istoriei. Steagul Republicii Macedonia a fost roșu cu un soare galben auriu aplicat în mijloc. Soarele avea opt raze solare primare și opt secundare, ușor îngroșate în prima jumătate, dispuse alternativ și simetric în jurul discului solar. Razele solare

на знамето. Односот на пречникот на сончевиот диск и должината на основниот сончев зрак е еден спрема два, а односот на должината на споредниот и основниот сончев зрак е седум спрема осум. Центарот на сонцето се поклопува со точката во која се сечат дијагоналите на знамето. Односот на широчината и должината на знамето е еден спрема два.

Знамето на СР Македонија било државното знаме на оваа федерална единица на СФРЈ. Знамето било усвоено во 1946 година и со тоа било тргнато од употреба знамето на НР Македонија. Знамето на СР Македонија било составено од црвена позадина со златна, неисполнета, петокрака во прицврстениот дел од знамето. Боите се традиционалните македонски бои, а знамето е модификација на знамето на НР Македонија. За разлика од знамето на НР Македонија, знамето на СР Македонија имало потемна црвена боја.

Знамето на НР Македонија било државното знаме на оваа федерална единица на НФР Југославија. Знамето е најверојатно засновано на знамето на македонскиот баталјон „Гоце Делчев“. Знамето на НР Македонија било со црвена позадина и со голема неисполнета петокрака со заоблени краеви која била поставена во средината на знамето. За разлика од знамето на баталјонот, знамето на НР Македонија немала златни граници.

Знамето на Крушевската Република е

primare se separau imediat de discul solar, iar lungimea totală a tuturor celor șaisprezece raze solare coincidea cu linia exteroară a soarelui. Diametrul discului solar era o șeptime din lățimea steagului. Raportul dintre diametrul discului solar și lungimea razei solare primare era de unu la doi, iar raportul dintre lungimea razei solare secundare și primare era de șapte la opt. Centrul soarelui coincidea cu punctul în care se intersectează diagonalele steagului. Raportul dintre lățimea și lungimea steagului era unu la doi.

Steagul Republicii Socialiste Macedonia a fost steagul de stat al acestei unități federale din cadrul Republicilor Socialiste Federale Iugoslave. Steagul a fost adoptat în anul 1946 și astfel steagul anterior al Republicii Populare Macedonia a fost retras din utilizare. Steagul Republicii Socialiste Macedonia a fost compus dintr-un fundal roșu cu un pentaclu auriu, neumplut, în partea superioară a drapelului. Culoile erau culorile tradiționale ale steagurilor macedonene, iar acest steag era o variantă modificată a drapelului Republicii Populare Macedonia. Spre deosebire de steagul Republicii Macedonia, steagul Republicii Socialiste Macedonia avea o culoare roșie mai închisă.

Steagul Republicii Populare Macedonia a fost steagul de stat atunci când ea a devenit element component și unitate federală în cadrul Republicilor Populare Federale Iugoslave. Steagul a avut la origine probabil steagul batalionului macedonean „Goče Delcev“ din timpul

всушност знамето на крушевската востаничка чета. Знамето се користело за време на борбите на крушевските революционери и подоцна станало „државно“ знаме на оваа република. Знамето има две верзии. Првата верзија на знамето е

составена од црвена позадина на која во средината има приказ од две златни поздравени раце кои држат златен факел со два пламена. Под рацете има златен венец, најверојатно дабов, а околу сето ова има златни натписи „смрт или слобода“ („смърт или свобода“) и „знаме на крушевската чета“. Другата верзија на знамето е упростена верзија од првата и е составена од чисто црвена позадина.

Знамето на Разловечкото востание од 1876 година, по барање на водачот на востанието Димитар Поп-Георгиев Беровски, било изработено од страна на двете учителки од Солун, баба Недела и Станислава Караванова. Знамето било изработено на жолта подлога со разјарен црвен лав, и на него пишувало: Македонија и Станете да ве освобода. Тоа го содржи вековниот македонски симбол и земски грб - лавот со натпис Македонија, што е сведоштво за свеста и поврзаноста на македонскиот народ со името Македонија како свое национално име.

Лаура Рогобете

РАЗЛИЧНОСТА ОБЕДИНУВА ИДЕНТИТЕТИ

Под овој наслов, во втората половина на месец мај се одржа колоквиум кој ги собра претставниците на сите малцинства во Романија, организиран со голема умешност од Националниот музеј на романската литература во соработка со Департаментот за меѓуетнички односи. Недалеку од бучните, фреквентни улици на Букурешт, зад црквата што служи како параван, се отвора тесна уличка која на една од неговите страни ја сместува робусната,

celui de al Doilea Război Mondial. Steagul Republicii Populare Macedonia avea un fundal roșu și un pentaclu mare incomplet cu capete rotunjite care era plasat în mijlocul drapelului. Spre deosebire de steagul batalionului, steagul Republicii Populare Macedonia nu avea marginile aurite.

Steagul Republicii de la Kruševo (din anul 1902) este de fapt steagul grupului rebel Kruševo din cadrul revoltei armate de la Ilinden. Steagul a fost folosit în timpul luptelor revoluționarilor din localitatea Kruševo și a devenit ulterior steagul „de stat“ al acestei republicii. Steagul avea două versiuni. Prima versiune a steagului era compusă dintr-un fundal roșu în centrul căruia sunt reprezentate două mâini de aur susținând o tortă de aur cu două flăcări. Sub mâini se afla o coroană de aur, probabil împletită din ramuri de stejar, iar în jurul tuturor acestor imagini era inscripția realizată din litere aurii „moarte sau libertate“ („smârt ili sloboda“) și a doua versiune era de fapt „drapelul companiei Krušov“. Cea de a doua versiune era de fapt o versiune simplificată a primei și era compusă dintr-un fundal roșu pur.

Steagul Răscoalei din localitatea Razlovet (din anul 1876) a fost realizat de către doi profesori din Solun, la cererea conducătorului răscoalei Dimitar Pop-Gheorghiev Berovski, fiind vorba de bunica Nedela și Stanislava Karaivanova. Steagul a fost realizat pe un fond galben pe care era aplicat un leu furios de culoare roșie, iar pe steag era scris: "Macedonia" și "Ridică-te ca să te eliberez". Acest steag conținea simbolul solar macedonean vechi de secole și stema națională - leul cu inscripția Macedonia, acest steag devenind o mărturie a conștientizării și a legăturii poporului macedonean cu numele Macedonia ca nume național.

Laura Rogobete

DIVERSITATEA REUNEȘTE IDENTITĂȚI

Sub acest titlu a avut loc în a doua jumătate a lunii mai un colocviu ce a reunit reprezentanți ai tuturor minorităților din România, fiind organizat cu mare pricere de Muzeul Național al Literaturii Române în colaborare cu Departamentul pentru Relații Interetnice. Nu foarte departe de zgomotoasele artere, din plin circulate, ale Bucureștiului, în spatele unei biserici servind drept paravan, se deschide o alei îngustă ce adăpostește pe una din laturile sale clădirea

импозантна градба на ова здание на културата, каде домуваат романскиот јазик и култура. Со директно учество на некои личности од културната и политичката област, како што се: г. Јоан Кристеску, директорот на институцијата домаќин, г. Динчар Џафери, државен потсекретар во Одделот за меѓуетнички односи плус претставниците на малцинствата во Романија, атмосферата создадена од нив уште еднаш покажа, иако не беше потребно, совршена координација и разбирање од романското мнозинство, комплетно со специфичниот парфем што произлегува од секоја етничка група, постигнувајќи восхитувачката хармонија што владее во срцето на нашата современото општество. Под неодамна озеленетите стебла на дрвјата кои ја формираат градината на институцијата која нашите домаќини толку великолушно ни ја ставија на располагање, редови столчиња во облик на вентилатор, бел платнен еcran и озвучување беа елементите, што неколку часа ја оживуваше активноста на 23 мај. По убавите воведни зборови кои ги кажаа оние кои ја

robustă, impunătoare a acestui edificiu de cultură, unde limba și cultura română sunt la ele acasă. Cu o participare directă a unor personalități din domeniul cultural și politic, cum ar fi: domnul Ioan Cristescu, directorul instituției-gazdă, domnul Dincer Geafer, subsecretar de stat în Departamentul pentru Relații Interetnice plus reprezentanții minorităților din România, atmosfera creată de aceștia a dovedit încă o dată, deși nu mai era nevoie, perfecta coordonare și înțelegere pe care majoritatea românească, întregită cu parfumul specific, emanat de fiecare etnie, reușește admirabila armonie ce domnește în sânul societății noastre contemporane. Sub boltile primitoare ale arborilor, nu demultă vreme înverzite, ce formează grădina instituției pe care gazdalele noastre ne-au pus-o la dispoziție cu multă generozitate, săruri de scaune în formă de evantai, un ecran alb de pânză și o instalație de sonorizare au fost elementele ce au însoțit pe parcursul a mai multor ore activitatea zilei de 23 mai. După frumoasele cuvinte de deschidere rostite de cei ce au organizat această inspirată manifestare, au urmat gânduri, impresii, dorințe ori proiecte pe care

организираа оваа инспирирана манифестација, следуваа размислувања, впечатоци, желби или проекти кои претставниците на националните малцинства во Романија со голема посветеност ги презентираа. Од самиот почеток на говорите, на целиот собир се наталожи превез од позитивна енергија, која лебдеше со различен интензитет до последниот изустен слог пуштен во етерот. Романското општество отсекогаш било земја добредојдена за различните народи кои дошле и се населиле тука, помалку или повеќе, по што некои заминале во други земји, а други решиле да останат во средината на мнозинската заедница која ги пречека и прифати со раширени раце како свои браќа. Нежниот, разбиралив дух на Романецот, кој веќе сите го препознаваат како доминантна особина, редок квалитет што не се среќава лесно кај многу народи, придонесе да се населат во ова повеќемилениарно огниште прилично голем број заедници кои денес може да се најде во романскиот парламент. Мултикултурализмот стана основна компонента на нашата државна политика, реалност со која никој не може да се бори, малцинствата што ја сочинуваат нашата

repräsentanții minorităților naționale din România le-au expus cu mare dăruire. Încă de la începutul luărilor de cuvânt s-a așezat asupra întregii adunări un vâl de energie pozitivă care a plutit cu diverse intensități până la ultima silabă ce a fost emisă în eter. Societatea românească a fost dintotdeauna un tărâm primitor pentru diversele popoare ce au venit, au sălășluit aici mai mult sau mai puțin, după care unele au plecat spre alte zări, iar altele au decis să rămână în mijlocul comunității majoritare care i-a primit cu brațele deschise și i-a considerat pe toți ca pe frații săi. Spiritul blajin, înțelegător, al românului care este deja recunoscut tuturor ca o trăsătură dominantă, o calitate rară ce nu se găsește cu ușurință la prea multe neamuri, a avut ca efect așezarea în această vatră multimilenară a unui număr destul de mare de comunități care azi se regăsec în Parlamentul României. Multiculturalitatea a devenit o componență de bază a politicii noastre de stat, o realitate ce nu poate fi combătută de nimeni, minoritățile care compun națiunea noastră având drepturi dar și obligații bine definite în sistemul legislativ. Mai mult, în țara noastră, se pune un accent deosebit pe recunoașterea reciprocă de valori, pe cultivarea

нација имаат права, но и обврски добро дефинирани во законодавниот систем. Дополнително, кај нас посебен акцент е ставен на взајемното признавање на вредностите, на негувањето на духот на дијалогот, на комуникацијата и соработката меѓу различните постоечки култури, пат кој тешко беше поминат по 1989 година, од мултикултурализам до интеркултурализам. Со текот на времето, Романија постојано еволуираше во оваа насока, во моментов загриженоста на властите за заштита на националните малцинства се једногласно признати на меѓународно ниво. Нудејќи широк спектар на традиции и обичаи, националните малцинства во нашата земја ја надополнуваат позадината создадена од мнозинството жители со специфични елементи, комплетирајќи ја целокупната слика. Иако не е многу голем по број, сумирано, според пописот од 2011 година, малцинското население претставува процент од околу 11% од вкупно 20,1 милиони жители. Најважните малцинства во Романија се Унгарците - 1,23 милиони жители (околу 58,9% од вкупните малцинства), потоа Ромите - 0,62 милиони (29,8% од малцинствата), Украинците - 50,9 илјади жители (2,44% од малцинствата), Германците - 36 илјади (1,73%), Турците - 27,7 илјади (1,33%), Русите - Липови - 23,49 илјади (1,13%) и со под 1% учество (секое) на малцинствата (20 илјади жители или помалку) – Татари, Срби, Словаци, Бугари, Хрвати, Македонци, Грци, Евреи, Италијанци, Полјаци, Чеси и други малцинства. Друштвото на Македонците во Романија постојано води кампања за проширување на својата база на членови, но и за размена на искуства со другите национални малцинства, преку моето присуство на овој настан, како и секогаш, докажа дека е дел од меѓукултурните размени кои се одржуваат во различни прилики каде било во нашата земја.

Навраќајќи се на културната активност која се одржа во Националниот музеј на романската книжевност, мора да се додадат неколку забележителни елементи кои ја оживуваат пријателската атмосфера во која наизменично се застапуваат оние што ги претставуваат етничките групи на нашата нација. За почеток, би сакал да ја истакнам посветеноста и патосот со кој секој говорник ефективно успеа да го привлече вниманието на публиката, некои од нив успеаја во неколку минути слободен говор да и дадат на пренесената порака допир на академско ниво, во некои места со изразена лиричност; ниту оваа позиција не е изненадувачка, имајќи предвид дека некои од нив се наоѓаат на четвртиот или петтиот печатен том проза или

унуи spirit de dialog, pe comunicare și colaborare între diverse culturi existente, un drum parcurs cu greu după anul 1989, de la multiculturalitate la interculturalitate. De-a lungul timpului, România a evoluat constant în această direcție, în prezent fiind recunoscute unanim la nivel internațional preocupările autorităților pentru protecția minorităților naționale. Oferind o paletă largă de tradiții și obiceiuri, minoritățile naționale din țara noastră vin în completare la fondul creat de majoritatea locuitorilor cu elemente specifice, completând imaginea de ansamblu. Deși nu foarte mare ca număr, prin însumare, conform recensământului din anul 2011, populația minoritară reprezintă un procent de circa 11 % din totalul de 20,1 milioane locuitori. Cele mai importante minorități din România sunt cea maghiară – 1,23 milioane locuitori (circa 58,9 % din total minorități), fiind urmați de romi – 0,62 milioane (29,8 % din minoritari), ucraineni – 50,9 mii locuitori (2,44 % din minoritari), germani – 36 mii (1,73 %), turci – 27,7 mii (1,33 %), ruși – lipoveni – 23,49 mii (1,13 %) și cu sub 1 % pondere (fiecare) din minoritari (20 de mii de locuitori, sau mai puțin) – tătari, sârbi, slovaci, bulgari, croați, macedoneni, greci, evrei, italieni, polonezi, cehi și alte minorități. Asociația Macedonenilor din România militează constant pentru largirea bazei membrilor săi, dar și pentru schimburile de experiență cu celelalte minorități naționale, iar prin prezența mea la acest eveniment, s-a dovedit că întotdeauna, că ea este parte a schimburilor interculturale ce au loc cu diverse ocazii oriunde în țara noastră.

Revenind la acțiunea culturală ce s-a desfășurat la Muzeul Național al Literaturii Române, mai trebuie adăugate câteva elemente notabile care au însuflare atmosfera prietenoasă în care s-au desfășurat, pe rând, cei ce au reprezentat etniile națiunii noastre. Pentru început, subliniez dăruirea și patosul cu care fiecare vorbitor a reușit, efectiv, să capteze atenția audienței, unii dintre ei reușind în câteva minute de vorbire liberă să imprime mesajului transmis o tentă de nivel academic, pe alocuri cu un lirism pronunțat; nici nu e de mirare această poziție, având în vedere că unii dintre ei erau la al patrulea sau al cincilea volum tipărit de proză sau de versuri. Apoi, completările, scurte dar discrete pe care cei ce ascultau le făceau în timp ce unul dintre noi avea cuvântul, a conferit întregii acțiuni un aer de familie largită, de parcă, după mulți ani, adunați din toate colțurile lumii, membrii acesteia s-au revăzut pentru un moment de mare sărbătoare. Ar mai fi multe de spus despre acest minunat eveniment ce s-a încheiat parcă mult prea repede, regretul despărțirii fiind evident pe chipurile celor prezenti. Ne-am risipit fiecare la treburile sale cu dorința, dar și cu voința de a ne revedea cât mai

стих. Потоа, дополнувањата, кратки, но дискретни што ги правеа оние што слушаа додека зборуваше еден од нас, што на целата акција ѝ дадоа воздух на пошироко семејство, како по многу години, собрани од сите страни на светот, повторно видоа за момент на голема прослава. Ќе има уште многу да се каже за овој прекрасен настан кој заврши како премногу брзо, жалењето за разделбата беше видливо на лицата на присутните, секој замина во неговата насока со желба, но и со волја да се видиме. повторно што е можно посекоро, нашите љубезни домаќини великолушно се понудија да ни го понудат добредојдениот простор каде што поминавме неколку прекрасни часови од овој прекрасен мајски ден.

Лучијан Бреза

Исто така, на 23 мај 2023 година, во Националниот музеј на романската книжевност и Департаментот за меѓуетнички односи ја отворија изложбата посветена на културната различност во областа на литературата. Во продолжение ви ги пренесуваме материјалите со кои Друштвото на Македонците од Романија беше присутно на оваа изложба:

Маријана Венера Попеску

По професија економист. Низ годините работи како сметководител, економист, финансиски директор, работи 25 години во приватниот сектор. Во моментов, таа е подпрефект на округот Долж.

Страста за читање ја има уште од детството, но, исто така, и во реалноста, почнува да пишува песни уште во тинејџерските години. Како транспозиција на сопствените чувства и искуства, стиховите на Венера одразуваат чувствителна, но исклучително силна природа.

Збирката „Мереу“ издадена од издавачката кука „Македонеанул“ е двојазична, со главна тема љубовта, љубовта во најразлични ипостази, страдањето, искреноста, целиот опсег на ова чувство за близните, за етничките корени, за саканиот.

„Секогаш - Мереу“ е завет за љубовта, ода на близните, „маршрута на сопствените чувства, почнувајќи од адолосценцијата до сега. Така, книгата станува отворена врата на душата која љубела, страдала, престувала и пред сè созревала. Затоа што моето македонско срце љуби, работи, твори и живее“.

Пратеничка во периодот 2016-2020 година, го претставува Друштвото на Македонците од Романија во Парламентот,

curând, амабилеle noastre gazde offerindu-se să ne pună la dispoziție cu multă generozitate spațiul primitor în care am petrecut câteva ore minunate într-o splendidă zi de mai.

Lucian Breza

Tot pe data de 23 мај 2023, la Muzeul Național al Literaturii Române, Departamentul pentru Relații Interetnice a inaugurat alături de acesta expoziția dedicată diversității culturale în domeniul literaturii. În continuare vă prezentăm materialele cu care Asociația Macedonenilor din România a fost prezentă la această expoziție:

Mariana Venera Popescu

De profesie economist. A fost de-a lungul anilor, contabil, economist, director financiar, a lucrat 25 de ani în mediul privat. În prezent, este subprefect al județului Dolj.

Pasionată de lectură, încă din copilărie, însă, în egală măsură, și de partea reală, a început să scrie poezii la vîrsta adolescentei. Ca o transpunere a propriilor sentimente și trăiri, versurile Venerei reflectă o fire sensibilă, însă extrem de puternică.

Volumul "Mereu" apărut la Editura Macedoneanul este unul bilingv, având ca temă principală dragostea, iubirea în cele mai diferite ipostaze, suferința, sinceritatea, întreg evantaiul acestui sentiment pentru semenii, pentru rădacinile etnice, pentru omul drag.

"Mereu" este un testament al dragostei, o odă pentru semenii, "un itinerariu al sentimentelor proprii, începând de la adolescentă și până în prezent. Astfel, cartea devine o poartă deschisă a unui suflet care a iubit, a suferit, a iertat și, mai ales s-a maturizat. Pentru că inima mea de macedonean iubește, muncește, creează, trăiește".

Deputat în perioada 2016 - 2020, reprezentând în Parlament Asociația Macedonenilor din România, Mariana Venera Popescu este cea care a inițiat declararea zilei de 8 Decembrie, ca „Ziua Limbii Macedonene“, marcată în România din anul 2018.

ETNIA

Etnia e sădită în suflet,
Ea se fălește în costum popular,
E raza de soare a Macedoniei
Pe ea o simt și o port.

Din cîntecele macedonene
Notele îmi bucură auzul,
Cuvintele mă ghidează,
Vocea cu drag le înalță.

Маријана Венера Попеску е таа која го иницираше прогласувањето на 8 декември за „Ден на македонскиот јазик“, кој се одбележува во Романија од 2018 година.

ЕТНОСТ

Етноста ми е засадена во душа,
Горда е таа народна носија,
Сончев зрак од Македонија
Ја чувствувам и во себе ја носам.

Македонските песни
Ноти радост ми носат,
Зборовите ме водат,
Гласот во височини ги крева.

Гордост ме обзема
Македонија ме прегрнува,
Твоја сум, но овде сум
Те живеам и те чувствувам.

Венера Попеску

Mândria mă animă,
Macedonia mă cuprinde,
Sunt a ta, dar sunt aici,
Te trăiesc și te simt.

Venera Popescu

ПРИКАЗНА

Ова е приказна,
Твоја и моја
Еден ден...ќе ти здосади од неа
И ќе побараш друга,
Ќе најдеш кратка приказна,
Ќе свртиш страна,
Ќе биде кратка и таа,
Ќе посакаш нешто друго,
Можеби дискретен роман
Гооловува твоето цело време,
Но, на хоризонтот,
Молив со тап врв
Трилогија ти пишува
За тебе, специјална,
Примамлив е звукот,
Пенлив дијалогот,
Активноста е комплексна,
Досадата е перверзна,
И повторно нешто друго посакуваш,
И повторни си уморен од неа,
Во ред е, доаѓа следната,
Доаѓа, доаѓа ... Книгата ...
Друга!

Венера Попеску

Aceasta e o poveste,
A ta și a mea,
Într-o zi ... te vei plăcisi de ea
Și vei căuta alta,
Vei găsi o nuvelă,
Vei întoarce o filă,
Va fi scurtă și ea,
Vei dori iar altceva,
Poate un roman discret
Îți captează timpul complet,
Dar, la orizont,
Un creion cu vârful bont
Îți scrie o triologie
Specială, numai tie,
E tentant volumul,
Spumos dialogul,
Acțiunea e complexă,
Plictiseala e perversă,
Și iar vrei altceva,
Iar te-ai saturat de ea,
Nu-i nimic, vine alta,
Vine, vine ... Cartea...
Alta!

IA O POVESTE

Венера Попеску

Venera Popescu

ПРАЗНУВАЊЕ НА СЕСЛОВЕНСКИТЕ ПРОСВЕТИТЕЛИ

Крајот на месец мај доаѓа секоја година со прекрасни бои на пролетта и радоста да се одбележи еден клучните настан во македонската историја, поточно денот на словенската култура. Посебниот карактер на овогодинешниот настан се состоеше во два плана кои, иако навидум, не се поврзани еден со друг, тие одлично се споени еден со друг. Да објаснам: на заедничка иницијатива на поранешниот пратеник на ДМР во Парламентот на Романија, г-ѓа Маријана Венера Попеску и актуелниот, Јонел Станку, беше организирана акција во законодавниот форум на земјата, која се состоеше од посета на Палатата на Парламентот и прослава посветена на горенаведениот настан. На двата настани присуствуваа членовите на Друштвото на Македонците од Романија и делегација на македонски војници од Југоисточната мултинационална бригада, стационирани во Олтенија, кои се присутни на територијата на

CELEBRAREA ILUMINATORILOR TUTUROR POPOARELOR SLAVE

Sfârșitul lunii mai aduce, ca în fiecare an, odată cu minunatele culori ale primăverii, și bucuria de a putea aniversa un eveniment crucial al istoriei macedonene, mai precis ziua culturii slave. Caracterul special al evenimentului din acest an a constat în două planuri care, deși aparent, nu sunt legate între ele, se îngemănează foarte bine unul cu celălalt. Să mă explic: la inițiativa comună a fostului deputat A.M.R. în Parlamentul României, Mariana Venera Popescu, și a celui actual, Ionel Stancu, a fost organizată o acțiune în forul legislativ al țării ce a constat într-o vizită a Palatului Parlamentului și o festivitate dedicată evenimentului mai sus menționat. La ambele manifestări au participat atât membri ai Asociației Macedonenilor din România cât și o delegație de militari macedoneni din cadrul Brigăzii Multinaționale Sud-Est, cantonați în Oltenia, ce sunt prezenți pe teritoriul țării noastre pentru un stagiu de pregătire în cadrul N.A.T.O. Ambele

нашата земја на обука во рамките на НАТО активностите. Двете активности беа вистински успех.

24 мај, зраците, сè уште нежни на сонцето, ја обвиваат со сила огромната градба во срцето на главниот град, фрлајќи на убаво уредените тревници златни стрели кои се рефлектираат од мноштвото прозорци претворени во вистински огледала во различни големини. Високата патека по која се качуваме кон влезот е попложена со големи гранитни плочи кои оддаваат едвај забележлив студен здив. По задолжителната контрола, извршена со големо внимание од лицата за безбедност, влегуваме во влезниот хол, грандиозноста на градбата ми изгледа многу понагласена внатре отколку надвор. До пред неколку години, важејќи за најголема цивилна градба во светот (американскиот Пентагон припаѓа строго на воената област, конкуренцијата со цивилните архитектонски достигнувања нема споредба), околу нејзе постојано се водат полемики за и против, некои од таборот на оние кои не го поддржуваат овој проект предложувајќи нејзино демолирање! За време на кратката прошетка кон салата каде ДМР ја организираше активноста посветена на светите Кирил и Методиј, просветителите и светителите на

акцији с-ај букурат дејствија на реал успех.

Suntem pe 24 mai, razele, încă blânde ale soarelui, învăluie cu putere imensa construcție din inima capitalei, aruncând pe peluzele frumos îngrijite săgeți aurii ce se reflectă din multitudinea de geamuri transformate în veritabile oglinzi de diferite dimensiuni. Aleea în pantă pe care urcăm spre intrare e placată cu dale mari de granit care degajă o abia perceptibilă boare răcoroasă. După controlul obligatoriu, desfășurat cu mare atenție de doi jandarmi, intrăm în holul de la intrare. Grandiozitatea construcției îmi apare cu mult mai accentuată în interiorul său decât la exterior. Până acum câțiva ani considerată cea mai mare construcție civilă din lume (Pentagonul american ține strict de domeniul militar, competiția cu realizările arhitectonice civile nu are sens), Palatul Parlamentului a stârnit mari dispute pro și contra, unii din tabăra celor ce nu susțin acest proiect ajungând la aberația de a propune că ... ar trebui demolat! Un ghid foarte bine documentat ne-a însoțit pe perioada scurtului traseu ce ne-a fost atribuit. În sala unde a avut loc acțiunea A.M.R. dedicată Sfintilor Kiril și Metodiu, educatorii și iluminatorii popoarelor slave, zeci de panouri, situate de-a dreapta și de-a stânga pe șiruri de suporturi prezentau imagini legate de acest eveniment important din istoria Macedoniei. A fost

словенските народи не придржуваше многу добро документиран водич. Десетици паноа, лоцирани десно и лево во редови на потпорите претставени слики поврзани со овој значаен настан во историјата на Македонија, филмот „Кирилица“ беше проследен и со аплауз поздравен од присутните а обете страни си врачија дипломи, медали и многу аплаузи, следеа дискусиии меѓу учесниците, добра дружба некои дури пронаоѓајќи познаници од местата од каде потекнуваат и воените лица од Македонија. Целиот овој ден беше вистински успех, крунисувајќи ги напорите на организаторите, а истите одлично ја исполнија преземената мисија.

Друштвото на Македонците од Романија постојано вложува напори за што е можно похармонично развивање на односите меѓу нашите Романија и Македонија, како сестрински земји, кои имаат корист од одличните дипломатски, политички и културни врски. За секој Македонец, месец мај претставува вистински празник, празнувајќи го денот на словенската култура, сеќавајќи се на трајната основа на која се поддржуваат традициите, обичаите и сите духовни придобивки кои го дефинираат еден народ. Добредојдена во НАТО и на чекор од ЕУ, оваа мала балканска држава, со милениумска историја како што немаат многу

vizonat филм „Kirilița“. Au fost primite și de-o parte și de alta diplome, medalii, dar și aplauze din belșug, au urmat discuții între participanți, s-au legat prietenii, unii chiar și-au regăsit locul de baștină comun cu al oaspeților militari macedoneni. Întreaga zi s-a bucurat de un real succes, încununând eforturile depuse de organizatori, aceștia din urmă achitându-se cu brio de misiunea asumată.

Asociația Macedonenilor din România depune în mod constant eforturi pentru a dezvolta cât mai armonios relațiile dintre națiunile - statele noastre, România și Macedonia de Nord, ca țări surori, beneficiind de legături excelente pe tărâm diplomatic, politic ori cultural. Pentru orice macedonean, luna mai reprezintă un adevărat regal, sărbătorirea zilei culturii slave amintind de baza trainică pe care se sprijină tradițiile, obiceiurile și toate acumulările de ordin spiritual ce definesc un popor. Primită în NATO și la un pas de UE, Macedonia de Nord, acest mic stat balcanic, cu o istorie milenară cum nu multe state europene au, își croiește propriul drum printre celelalte națiuni ale lumii și are în România un aliat de nădejde. Puțin ne mai desparte de a fi colegi cu drepturi și îndatoriri egale în cadrul Uniunii Europene (cu bunele și relele sale). Cu un aport constant, reprezentantul nostru în Parlamentul de la București, Ionel Stancu contribuie din plin la

од Европејците, си го крои својот пат меѓу другите народи во светот и има сигурен сојузник во Романија. Малку недостасува да бидеме партнери со еднакви права и должности во Европската Унија (со нејзините добри и лоши страни). Со постојан придонес, нашиот претставник во Парламентот од Букурешт, Јонел Станку, целосно придонесува за одличните односи меѓу нашите земји. Да се молиме на Господа наредните времиња да се одвиваат во нормален живот, без идеолошки ограничувања или од било која друга природа за да се овозможи соработка на повисоко ниво меѓу двата пријателски народи и проширене со сите народи во светот.

За многу години Македонијо, Господ да те благослови!

Лусијан Бреза

excelentele relații dintre țările noastre. Să ne rugăm bunului Dumnezeu ca vremurile ce vin să ne permită o atmosferă în care viața normală, fără restricții de ordin ideologic ori de altă natură să permită o colaborare la un nivel superior între cele două națiuni prietene și prin extensie cu toate națiunile lumii.

La mulți ani scumpă Macedonia, Dumnezeu să te binecuvânteze!

Lucian Breza

ФЕСТИВАЛ НА ДОБРИ КНИГИ – BOOKFEST БУКУРЕШТ

Шеснаесеттото издание на Меѓународниот саем на книгата Bookfest се одржа од 24 до 28 мај 2023 година, во изложбениот комплекс Ромекспо во Букурешт, во павилјонот B2. Почесен гостин на ова издание беше Италија. На штандот на почетниот гостин, љубителите на книгата имаа можност да учествуваат на дебати, промоција на книги и средби со личности од културниот и литературниот живот. Меѓународниот саем на книгата Bookfest 2023 беше организиран од Здружението на романски издавачи, под покровителство на Романската федерација на издавачи и со поддршка на Италијанската амбасада во Букурешт и Италијанскиот институт за култура.

Bookfest беше и е еден од најважните саеми на книга во Романија и единствен настан во издавачката индустрија што успеа да добие значајна меѓународна димензија.

На претходното издание на Меѓународниот саем на книгата Bookfest (Букурешт, 1-5 јуни 2022 година), беа присутни повеќе од 170 изложувачи, а петдневната програма опфати повеќе од 400 настани, од промоција и дебати до проекции на филмови и интерактивни настани. Почесен гостин на изданието за 2022 година беше Јапонија. На меѓународните изданија од претходните години поканети земји беа: Шпанија, Унгарија,

FESTIVALUL CĂRȚILOR BUNE - BOOKFEST BUCUREȘTI

Cea de-a XVI-a ediție a Salonului Internațional de Carte Bookfest s-a desfășurat în perioada 24-28 mai 2023, la Complexul Expozițional Romexpo din București, în pavilionul B2. Invitatul de Onoare al acestei ediții a fost Italia. La standul Invitatului de Onoare, iubitorii de carte au avut ocazia să participe la dezbatere, lansări de carte și întâlniri cu personalități ale vieții culturale și literare. Salonul Internațional de Carte Bookfest 2023 a fost organizat de Asociația Editorilor din România, sub egida Federației Editorilor din România și cu sprijinul Ambasadei Italiei din București și al Institutului Italian de Cultură.

Bookfest a fost și este unul dintre cele mai importante saloane de carte din România și singurul eveniment al industriei editoriale care a reușit să capete o dimensiune internațională marcantă.

La ediția anterioară a Salonului Internațional de Carte Bookfest (București, 1- 5 iunie 2022) au fost prezenti peste 170 de expoziții, programul celor cinci zile cuprinzând peste 400 de evenimente, de la lansări și dezbatere până la proiecții cinematografice și evenimente interactive. Invitatul de onoare al ediției 2022 a fost Japonia. La edițiile internaționale din anii anteriori țările invitate au fost: Spania, Ungaria, Franța, țările de limbă germană (Germania, Austria, Elveția), Polonia, Cehia, Israel, Suedia și Statele Unite ale Americii.

Франција, земјите од германско говорно подрачје (Германија, Австрија, Швајцарија), Полска, Чешка, Израел, Шведска и Соединетите Американски Држави.

На овогодинешното издание на Меѓународниот саем на книгата Bookfest, присуствуваа повеќе од 200 изложувачи од целата земја и Република Молдавија, заедно со културните институти со претставници во Букурешт. Програмата за посетителите беше секојдневна од среда, 24 мај, до недела, 28 мај, во периодот од 10-20 часот (на 24, 25 и 28 мај), односно 10-21 часот (на 26 и 27 мај). Настанот

на љубителите на книгата им донесе и спектакуларни попусти, околу милион тома присутни на штандовите на излагачите, од кои 3000 нови наслови, преку 400 промоција на книги и дебати, над 60 настани посветени на децата, со учество на најомилените романски автори, тркалезни маси посветени на состојбата на пишаната култура и музички рецитали. Настаните се одржаа и на штандовите на изложувачите и на местата специјално уредени за време на Bookfest: три сцени, две кафулиња,

La ediția din acest an a Salonului Internațional de Carte Bookfest, au fost prezenți peste 200 de expozații din întreaga țară și din Republica Moldova, alături de institute culturale cu reprezentanțe la București. Programul cu publicul a fost zilnic de miercuri, 24 mai, și până duminică, 28 mai, în intervalul 10-20 (în datele de 24, 25 și 28 mai), respectiv 10-21 (în datele de 26 și 27 mai). De asemenea, evenimentul a adus iubitorilor de carte reduceri spectaculoase, circa un milion de volume prezente pe standurile expozaților, dintre care 3000 de titluri noi, peste 400 de lansări de carte și dezbateri, peste 60 de evenimente dedicate copiilor, cu participarea celor mai îndrăgiți autori români, mese rotunde dedicate stării culturii scrise și recitaluri muzicale. Evenimentele s-au desfășurat atât la standurile expozaților, cât și în cadrul locurilor special amenajate în cadrul Bookfest: trei scene, două cafenele, un Cinema Bookfest și un stand dedicat copiilor, Bookfest Junior.

Ediția din acest an a Salonului de Carte Bookfest a fost deschisă oficial miercuri, 24 mai, la ora 12.00, la scena ARENA, în cadrul unei ceremonii la care au fost invitați E.S. domnul Alfredo Maria Durante Mangoni – Ambasadorul Italiei în România, Sergiu Nistor, Consilier Prezidențial, Lucian Romașcanu – ministrul

кино Bookfest и штанд посветен на децата, Bookfest Junior.

Овогодинешното издание на Саемот на книгата Bookfest беше свечено отворено во среда, 24 мај, во 12.00 часот, на сцената АРЕНА, на свеченост на која Е.С. Г-дин Алфредо Марија Дуранте Мангони – Амбасадор на Италија во Романија, Серџу Нистор, претседателски советник, Лусијан Ромашану – министер за култура, заедно со Григоре Арсен – претседател на Здружението на уредници од Романија, организатор на настанот. Во годината во која слави шест децении непрекината активност, Националниот камерен хор „Мадригал - Marin Константин“ го отвори 16-тото издание на Bookfest пеејќи ги националните химни на Романија и Италија. Исто така, хорот „Мадригал“ одржа рецитал на првиот ден од Меѓународниот саем на книгата Bookfest, на 24 мај, со почеток во 13:30 часот. На репертоарот беа дела од италијанска ренесанса, како и романски композиции.

Како и секоја година, на 16-тото издание на Меѓународниот саем на книгата Букфест беше присутно и Друштвото на Македонците од Романија со свој штанд каде беа присутни сите томови што ги отпечати Издавачката куќа „Македонеанул“ во последните две години како и со периодични публикации од истиот временски интервал.

Лаура Рогобете

Букфест Букурешт - Bookfest București

Culturii, alături de Grigore Arsene – președintele Asociației Editorilor din România, organizatoarea evenimentului. În anul în care sărbătorește șase decenii de activitate neîntreruptă, Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin“ a deschis ediția a XVI-a a Bookfest intonând imurile naționale ale României și Italiei. De asemenea, Corul „Madrigal“ a susținut și un recital în cadrul primei zile a Salonului Internațional de Carte Bookfest, pe 24 mai, începând cu ora 13.30. Repertoriul a cuprins lucrări din Renașterea italiană, precum și compozиции românești.

Ca de altfel în fiecare an și Asociația Macedonenilor din România a fost prezentă la cea de-a XVI-a ediție a Salonului Internațional de Carte Bookfest cu propriul său stand la care au fost prezente toate volumele tipărite de către Editura „Macedoneanul“ în ultimii doi ani precum și cu publicațiile periodice aferente aceluiași interval de timp.

Laura Rogobete

МАКЕДОНСКИ ТРАДИЦИИ - ИЗЛОЖБА ВО НАРОДНИОТ МУЗЕЈ НА РОМАНСКИОТ СЕЛАНЕЦ

Од 25 мај до 7 јуни, Националниот музеј на романскиот селанец беше домаќин на изложбата „Македонски традиции“, чиј иницијатор е Корнелиу Богдан Бреза. Јавноста имаше можност да открие елементи од материјалната и нематеријалната култура карактеристични за Македонците.

Посетителите беа поканети во Сала Аквариу на документарна изложба на фотографии со свадбени традиции од Свадбениот Фестива во Галичник, покрај кои се изложени и таписи и прибор од секојдневниот живот на македонските семејства.

Отворањето на изложбата се одржа на 25 мај. На настанот присуствуваа претставници на Друштвото на Македонците од Романија, членови, симпатизери, етнолози, уметници, посетители кои ги сакаат традициите на националните малцинства во Романија.

„Посебен настан на кој со нас имавме

TRADIȚII MACEDONENE - EXPOZIȚIE LA MUZEUL NAȚIONAL AL ȚĂRANULUI ROMÂN

În perioada 25 mai - 7 iunie, Muzeul Național al Țăranului Român a găzduit expoziția "Tradiții Macedonene", a cărui inițiator a fost Corneliu Bogdan Breza. Publicul a avut posibilitatea să descopere elemente ale culturii materiale și imateriale caracteristice macedonenilor.

Publicul a fost așteptat la Sala Acvariu la o expoziție de fotografie documentară cu tradițiile de nuntă din cadrul Festivalului Nunți din Galicnick, alături de care au fost expuse și covoare și ustensile din viața de zi cu zi a familiilor macedonene.

Vernisajul expoziției a avut loc pe data de 25 mai 2023. La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai Asociației Macedonenilor din România, membri, simpatizanți, etnologi, artiști, public iubitor de tradițiile minorităților naționale din România.

"Un eveniment deosebit la care am avut alături persoane deosebite, personalități ale vieții culturale românești, etnici macedoneni păstrători ai

посебни луѓе, личности од романскиот културен живот, етнички Македонци чувари на древните традиции. Натата на традиционализмот ја заокружија песните кои на кавал ги изведе членот на ДМР Димчевич Василе, а неговата сопруга Катерина Сфија Димчевич за присутните подготви јадења по мајчини македонски рецепти од селото Галичник. Како гостин го имавме и државниот потсекретар за Одделот за меѓуетнички односи - Динчар Џафер, кој зборуваше со присутните за важноста на националните малцинства во Романија. Живееме во свет на мултикултурализам, кој подразбира промовирање на културната, јазичната, етничката и верската различност, заштита на идентитетот на малцинствата, но и отвореност за дијалог, разбирање, толеранција. Збор зеде и Доина Исфанони, етнолог, но и управителот на Националниот музеј на романскиот селанец, Виргилиј Штефан Ницулеску", напоменаа припадниците на ДМР.

Богдан Брза Абсолвент на Уметничката Академија во Букурешт, секција за скулптура, е член на УАП од 1997 година, а од 2002 година е член на Управниот одбор на Огранокот за скулптура на УАП, огранок Букурешт. Тој е специјализиран наставник во Одделот за

традициите străbune. Nota de tradiționalism a fost completată de cântecelor interpretate la fluer și voce de către membrul AMR Dimcevici, iar soția dumnealui, Katerina Sfiea Dimcevici, a oferit celor prezenți preparate pregătite de ea după rețete macedonene autohtone din satul Galicnick. Am avut alături și pe Subsecretarul de stat - Departamentul pentru Relații Interetnice – Dincer Geafer care a vorbit celor prezenți despre importanța minorităților naționale din România. Trăim într-o lume a multiculturalismului, ceea ce implică promovarea diversității culturale, lingvistice, etnice și religioase, ocrotirea identității minorităților, dar și deschidere spre dialog, înțelegere, toleranță. De asemenea, a luat cuvântul Doina Isfanoni, etnolog, dar și managerul Muzeului Național al Tărâmului Român, Virgil Stefan Nitulescu", au menționat reprezentanții AMR.

Absolvent al Academiei de Artă București, secția sculptură, Bogdan Breza este membru UAP din 1997, iar din 2002 este membru în Consiliul de Conducere al Filialei de Sculptură UAP, filiala București. Este profesor de specialitate la Catedra de Sculptură, Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonitza” din București.

Este unul dintre membrii extrem de talentați ai Asociației Macedonenilor din România cu care ne mândrim. Acesta a participat la numeroase

скулптура, средното уметничко училиште „Николае Тоница“ во Букурешт.

Тој е еден од исклучително талентираните членови на Друштвото на Македонците во Романија со кој се гордееме. Учествувал на бројни симпозиуми, ликовни салони и изложби во земјата и странство.

Друштвото на Македонците во Романија е организација преку која заедницата на романски граѓани од македонска етничка припадност учествува во општествениот и политичкиот живот во Романија. Здружението ужива домашна и меѓународна поддршка, активно промовирајќи ги интересите на Македонците во Романија, придонесувајќи директно за запознавање на обичаите и традициите на етничките Македонци во Романија. На национално и на меѓународно ниво, Здружението го промовира интеркултурализмот, збогатувајќи го културниот дар кој ни е заеднички.

Ана Данеску

ЗЛАТНО СЛАВЕЈЧЕ БЛЕСКАШЕ ВО БУКУРЕШТ

Иако од јазичен аспект Романија и Северна Македонија припаѓаат на различни семејства, првата на латинската, втората на словенската, од културна гледна точка, двата народа имаат неколку точки на поврзување. Почнувајќи од православната христијанска религија, со специфични елементи на народните носии, традиции и обичаи, некои заеднички, други слични, па завршувајќи со низа зборови со идентична или слична форма, врската меѓу нас е повеќе од очигледна. Долги години, преку напорите поддржани од претставниците на Друштвото на Македонците во Романија, беа инициирани и косолидирани односите и се прошируваа со разни организации, владини структури или институции од малата, но пријателска држава на Балканот. Веќе долги години, меѓусебната размена на делегации или работни групи, на различни локации во двете земји, од година во година се зголемува и се проширува; оваа динамика веќе никого не изненадува, на сè се гледа како на природна работа, на нормалност на ова време, би се осмелил да ги дефинирам овие врски како позитивен пример, што би можеле успешно да го следат и другите држави од балканскиот

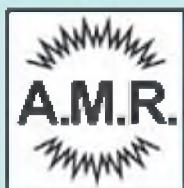
simpozioane, saloane de artă și expoziții atât în țară, cât și în străinătate. Asociația Macedonenilor din România este organizația prin intermediul căreia comunitatea cetățenilor români de etnie macedoneană participă la viața socială și politică din România. Asociația se bucură de susținere internă și internațională, promovând activ interesele macedonenilor din România, contribuind direct la cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor etnicilor macedoneni din România. În plan național și internațional, Asociația promovează interculturalismul, îmbogățind zestrea culturală pe care o avem în comun.

Ana Dănescu

AURUL PRIVIGHETORII STRĂLUCEȘTE LA BUCUREȘTI

Deși din punct de vedere lingvistic România și Macedonia de Nord aparțin de familii diferite, prima de cea latină, cea de a doua de cea slavă, privite din punct de vedere cultural, cele două popoare au destul de multe puncte de conexiune. Începând cu religia creștin ortodoxă, cu elemente specifice ale portului popular, tradiții și obiceiuri, unele comune, altele asemănătoare și terminând cu o serie de cuvinte cu formă identică sau apropiată, legătura dintre noi e mai mult decât evidentă. De ani buni, prin eforturile susținute de reprezentanții comunității macedonene din România, au fost inițiate, consolidate și extinse relații tot mai multe dar și mai apropiate cu diverse organizații, structuri guvernamentale ori instituții din micul, dar inimosul stat din Balcani. Deja de mulți ani, schimburile reciproce de delegații sau grupuri de lucru, în diverse locații din cele două țări se amplifică și se largesc an de an; această dinamică nu mai miră pe nimeni, totul este privit ca un lucru firesc, o normalitate a vremurilor noastre, aş îndrăzni să definesc aceste legături ca un exemplu pozitiv, pe care și celealte state din zona balcanică le-ar putea urma cu succes.

De peste o jumătate de secol se desfășoară anual în Macedonia de Nord un festival de muzică

ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA
ДРУШТВОТО НА МАКЕДОНЦИТЕ ОД РОМАНИЈА

VARA ÎN GLASURI COPILOR MACEDONENI

Concertul va fi susținut de invitați de seamă,
Corul Festivalului pentru Copii „Privighetoarea de Aur”
(Златно Славејче) din Macedonia.

Boban Josifovski - directorul festivalului Златно Славејче
Violeta Bajram - coregraf

12 IUNIE 2023 | Casa de Cultură Petofi Sandor
BUCUREȘTI Ora 11.00

простор.

Повеќе од половина век, во Северна Македонија секоја година се одржува детски музички фестивал наречен „Златно Славејче“. Препознатлива низ целиот бивш југословенски простор, оваа уметничка манифестија навлезе во ограничена форма и во романскиот простор, благодарение на активноста обработена со многу трпение, но и со висока професионалност од страна на Друштвото на Македонците од Романија; најпознато име кое што пееше во 1992 година на сцената на овој престижен фестивал беше Тоше Проески, покојниот голем рапсод кој прерано замина во вечноста. Минатата година, на 13 ноември, во Скопје се одржа гала спектакол на фестивалот, денот има посебно историско значење за Македонците а го означува ослободувањето на главниот град на земјата од фашистичкиот јарем, од Д.М.Р. Џеорџиана Андреа Станку, ќерката на нашиот пратеник во романскиот парламент, учествуваше со голем успех. Годинава следеше посета на ансамбл од деца кои ја посетија нашата земја и кои не воодушевија со песните репрезентативни на македонската музика, но и на оние кои низ годините се изведуваа во рамките на „Златните славејчиња“. Во организација на А.М.Р. како

pentru copii care поарта наиме „Златно Славејче“ (Privighetoarea de Aur). Recunoscută pe toată întinderea fostului spațiu iugoslav, această manifestare artistică a pătruns sub o formă restrânsă și în spațiul românesc, grație activității elaborate cu multă răbdare, dar și cu înalt profesionalism de echipa de conducere a Asociației Macedonenilor din România. Un nume de marcă care a cântat în 1992 pe scena acestui prestigios festival a fost Toše Proeski, regretatul mare rapsod care a fost luat la Domnul mult prea devreme. Anul trecut, pe data de 13 noiembrie, a avut loc la Skopje spectacolul de gală al festivalului. Ziua are o însemnatate istorică deosebită pentru macedoneni, ea marchează reperul din calendar în care a avut loc eliberarea capitalei țării de sub jugul fascist. Din partea A.M.R. a participat cu mult succes Georgiana Andreea Stancu, fiica deputatului nostru din Parlamentul României. Anul acesta a urmat vizita unui ansamblu de copii care ne-a vizitat țara și care ne-a încântat cu melodii reprezentative pentru muzica macedoneană, dar și pentru cele care s-au interpretat de-a lungul vremurilor în cadrul „Privighetorii de Aur“. Organizat de A.M.R. ca eveniment cultural al lunii iunie 2023, dedicat celor mici, „Vara în glasul copiilor macedoneni“ a fost proiectat a se desfășura în trei runde, la București, Brașov și la

Златно Славејче во Букурешт - Zlatno Slaveice la Bucureşti

културен настан од јуни 2023 година, посветен на најмалите, „Лето во гласот на македонските деца“ беше дизајнирано да се одвива во три круга, во Букурешт Брашов и Крајова.

Прекрасното јунско утро не собра сите близу паркот Чишмициу, сите кои ќе присуствуваат на настапот на малите уметници, кои се дел од фестивалскиот хор, кој ќе дебитира на 12 јули во културниот центар Петофи Шандор во главниот град, а потоа на 16 јуни во Воениот Дом во Крајова, да се одржи истиот културен настан. Концертната сала, поставена како за прослава, нè пречека со голема топлина, емоцијата што престојува кај секој учесник, гледач илиprotagonist, сместена на голема надморска височина (се чувствува како да лебди во воздухот во тешки набори) успева со брзи чекори за да стане врзивно средство меѓу двете категории актери. Непосредно пред почетокот на претставата не обединува во целина енергија која расте во интензитет, музиката ги преплавува звучниците, првите движења на децата ги чувствува секој гледач, како самите да се на сцената и да ги изведат прекрасните движења долж и на страната на подиумот. Под водство на господинот Бобан Јосифовски – директорот на фестивалот „Златно славејче“ и г-ѓа Виолета Бајрам – кореограф, уметничката манифестија на нашите македонски гости се претекува од минута во минута, музичките и сценските движења се обединуваат во огромен прилив на енергија, што го премина физичкиот праг меѓу нас и постојано не обвива повеќе од 60 минути. Се создава кореспонденција еден-на-еден меѓу сцената и публиката, дури ни таа не останува должност на енергичниот одлив што ја покрива, заедно со протокот што доаѓа од сцената, целата сала за изведба; дел од сценариот и телевизиските камери беа дел од целиот спектакол и вредно го овековечија целиот тек на настанот.

По некое време на сцената се качи и Џорџија Андреа Станку, која заедно со членовите на хорот изведеа песни на македонски јазик; кулминацијата беше моментот кога децата од Романија им се придружија на сцената на Златните Славејчиња и им подарија мали подароци на кои им беше возвратено на ист начин поканувајќи ги на оро на братство каде сите деца заедно беа на сцената на наша голема радост. Апсолутно сите гледачи бее на нозе, ракоплескаа без престан, со што го наградија огромниот труд што овие деца го донесоа на олтарот на уметноста, пиететот и длабоката врска што постои одсекогаш меѓу македонскиот и романскиот народ. Тоа беше многу успешна

Craiova.

O splendidă dimineață de iunie ne reunește în preajma Parcului Cișmigiu pe toți cei ce vom asista la spectacolul micuților artiști, care reprezintă o parte a corului festivalului, ce debutează pe 12 iunie la Casa de Cultură Petofi Sandor din capitală, urmând ca pe 16 iunie la Cercul Militar Craiova să se desfășoare aceeași manifestare culturală. Sala de concerte, amenajată ca pentru sărbătoare, ne primește cu multă căldură, emoția ce sălășluiește în fiecare participant, spectator sau protagonist, aflată la cote ridicate (se simte cum plutește în aer în falduri grele) reușește cu pași repezi să devină un liant între cele două categorii de actori. Cu puțin timp înaintea începerii spectacolului, o energie ce crește în intensitate ne unește într-un întreg, muzica inundă difuzeoarele, primele mișcări ale copiilor sunt resimțite de fiecare spectator, ca și cum ei își ar fi pe scenă și ar executa odată cu ei minunatele deplasări de-a lungul și de-a latul podiumului. Sub comanda domnului Boban Iosifovski - directorul Festivalului "Privighetoarea de Aur" și a doamnei Violeta Bajram - coregraf, manifestarea artistică a oaspeților noștri macedoneni se derulează minut după minut, muzica și mișcările de scenă unindu-se într-un imens șuviu de energie ce a depășit pragul fizic dintre noi și care ne învăluie în mod constant pe parcursul a mai bine de 60 de minute. Se creează o corespondență biunivocă între scenă și public, nici acesta din urmă nerămând dator cu refluxul energetic ce cupride, alături de fluxul venit din spatele scenă, întreaga sală de spectacol. Camerele de televiziune au făcut și ele parte din scenariu, imortalizând cu harnicie întregul parcurs al evenimentului.

După un timp, a urcat pe scenă și Georgiana Andreea Stancu, care alături de membrii corului a interpretat cântece în limba macedoneană; punctul culminant l-a constituit finalul (il gran finale, nu-i aşa?), când au urcat pe scenă copii români care au oferit celor macedoneni câte un mic dar, aceștia din urmă făcând și ei același lucru, pentru ca mai apoi să se încingă o horă a frăției în care acești minunați copii să facă să ne explodeze inimile de bucurie ce venea în valuri succese peste noi, cei aflați pe scaune. La un moment dat am constatat că absolut toți spectatorii erau în picioare, aplaudând frenetic, răsplătind astfel efortul uriaș pe care aceste tinere văstări l-au adus pe altarul artei, pietenie și legături profunde ce există, nu de ieri de alătăieri, între poporul macedonean și cel român. A fost un spectacol foarte reușit care ne-a demonstrat, că întotdeauna, că oamenii se pot înțelege cel mai bine prin legături culturale ca un prim pas spre cele de ordin diplomatic, politic. Felicitări din inimă tuturor copiilor, celor ce i-au îndrumat,

претстава која ни покажа, како и секогаш, дека луѓето можат најдобро да се разберат меѓусебно преку културните врски како прв чекор кон оние на дипломатско и политичко ниво. Срдечни честитки до сите деца, до оние кои ги водеа, до организаторите и, на крај, до добриот Бог што ни даде можност да сме дел од една ваква успешна претстава, браво!

Лусијан Бреза

organizatorilor și, nu în ultimul rând, bunului Dumnezeu pentru a ne fi făcut părtași la un asemenea reușit spectacol. Bravo!

Lucian Breza

СПЕКТАКОЛ „ЛЕТО ВО ГЛАСОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ДЕЦА“, НА СЦЕНАТА ВО КРАЈОВА

Друштвото на Македонците од Романија (ДМР) овој месец организираше низ сите свои филијали во земјава низа акции посветени на најмалите. Најочекуван настан беше претставата „Лето во гласот на македонските деца“, во изведба на фестивалскиот хор

SPECTACOLUL "VARA ÎN GLASUL COPIILOR MACEDONENI", PE SCENĂ LA CRAIOVA

Asociația Macedonenilor din România (AMR) a organizat în această lună, la toate filialele din țară, o serie de acțiuni dedicate celor mici. Evenimentul cel mai așteptat a fost spectacolul "Vara în glasul copiilor macedoneni", susținut de către Corul Festivalului „Privighetoarea de Aur“ (Златно Славејче) din Macedonia, în București, Brașov și Craiova.

„Златно Славече“ од Македонија, во Букурешт Брашов и Крајова.

Како и секоја година, во месецот посветен на децата, ДМР организираше специјални акции и настани со гости од земјава, но и од Македонија. Забележителни гости годинава беа хорот на фестивалот „Златно славејче“ од Македонија, заедно со директорот на фестивалот Бобан Јосифовски, како и кореографката Виолета Бајрам. Шоуто во Букурешт се одржа на 12 јуни во културниот центар Петофи Шандор и на 16 јуни во Домот на Армијата во Крајова.

На настанот организиран во Крајова, гледачи беа македонските војници од Мултинационалната бригада, членови, симпатизери, потпредседателот на Долж, Маријана Венера Попеску и пратеникот Јонел Станку.

Заедно со девојчињата од хорот, на сцената се качи Џорџијана Андреа Станку од Крајова, која изведе позната песна на македонски јазик.

Со преплавена енергија, присутните деца на сцената импресионираа со талентот за интерпретација, но и за танцување. Околу еден час без престан се слушаше македонска песна која предизвика громогласни аплаузи. По завршувањето на спектаколот, претставниците

Ca în fiecare an, în luna dedicată copiilor, AMR a organizat acțiuni și evenimente deosebite cu invitați din țară, dar și din Macedonia. Oaspeții de seamă din acest an a fost Corul Festivalului „Privighetoarea de Aur“ (Златно Славејче) din Macedonia alături de directorul festivalului Boban Josifovski, dar și de coregrafula, Violeta Bajram. Spectacolul din București a avut loc pe 12 iunie la Casa de Cultură Petofi Sandor și pe 16 iunie la Cercul Militar Craiova.

La evenimentul organizat la Craiova, spectatori au fost militari macedoneni din cadrul Brigăzii Multinaționale, membri, simpatizanți, subprefectul de Dolj, Mariana Venera Popescu și deputatul Ionel Stancu.

Alături de fetele corului, pe scenă a urcat și Georgiana Andreea Stancu din Craiova care a interpretat o melodie consacrată, în limba macedoneană.

Cu o energie debordantă, copiii prezenți pe scenă au impresionat prin talentul interpretării, dar și al dansului. Aproximativ o oră de cântec macedonean ce a stârnit ropote de aplauze. După spectacol, reprezentanții AMR au oferit invitaților preparate macedonene realizate după rețete autentice.

Festivalul Privighetoarea de Aur este unul de tradiție în Macedonia, care în acest an

на ДМР на гостите им понудија македонски јадења направени по автентични рецепти.

Фестивалот „Златно славејче“ е традиционален во Македонија, кој годинава го одбележува своето 53-то издание.

Македонските гости добија подароци од претставници на ДМР и уживаа во посета на голем број културно-историски знаменитости во Романија.

Ана Данеску

marchează ediția 53.

Oaspeții macedoneni au primit daruri din partea reprezentanților AMR și s-au bucurat să viziteze și o serie de obiective culturale și istorice din România.

Ana Dănescu

ИСЕЛЕНИЧКА ЛИКОВНА КОЛОНИЈА – КРУШЕВО 2023

Од 12 – 17 јуни градот Крушево заедно со Агенцијата за иселеништво на Македонија повторно беше домаќин и ги собра на едно место ликовните уметници од македонска дијаспора. На оваа Ликовна колонија учествуваа девет ликовни уметници од различни земји – Тодор Јовановски (Србија),

TABĂRA DE PICTURĂ A DIASPOREI MACEDONENE – KRUŞEVO 2023

În perioada 12-17 iunie, orașul Kruševo, alături de Agenția pentru Emigrare din Republica Macedonia de Nord, au găzduit și au strâns laolaltă în același loc, pentru încă o ediție a taberei de pictură, pe artiștii plastici din diaspora macedoneană. Nouă artiști din diferite țări au participat la această ediție a taberei de pictură -

Владо Јаневски (Австралија), Бронхилда Станковска (Шведска), Олгица Зафировиќ (Србија), Боре Митовски (Словенија), Слаѓана Аризановиќ (Србија), Мирела Думитреску (Романија), Марија Александрова (Австралија) и Тања Пешик (Србија) кои во текот на 6 дневниот престој уметниците насликаа по 2 слики од кои едната ја отстапија на Агенцијата за иселеништво за добротворни цели.

И оваа година Друштвото на Македонците од Романија беш дел од оваа манифестија преку нашиот член г-ѓа Мирела Штефания Думитреску која заедно со останатите учесници уживаа во гостопримството на Крушево и Македонија и споделија прекрасни заеднички моменти. На самиот почеток Директорот на Агенцијата за иселеништво, Слободан Близнаковски ги поздрави присутните, им се заблагодари за учеството и истакна дека оваа возобновена втора по ред Ликовна колонија за нашите ликовни уметници кои творат во иселеништво ќе добие традиционален карактер поради големиот интерес за учество.

Уметниците за време на шестдневниот престој твореа во прекрасниот амбиент на историското Крушево, под „Мечкин камен“ и гостољубивоста на хотелот „Монтана“. Преку разговори, за судбински премрежија во туѓина, отварајќи си ја душата – разлевава со четките палета од бои по празните платна. Секое име на сликите како „Млада Охриѓанка“, „Жито“,

Todor Iovanovski (Serbia), Vlado Janevski (Australia), Bronhilda Stankovska (Suedia), Olgița Zafirovici (Serbia), Bore Mitovski (Slovenia), Slagiana Arizanovici (Serbia), Mirela Ștefania Dumitrescu (România), Maria Alexandrova (Australia) și Tania Peșici (Serbia). Pe parcursul taberei care a durat 6 zile, artiștii au pictat câte 2 tablouri, dintre care unul l-au dăruit Agenției pentru Emigrare, în scopuri caritabile, iar cu celălalt s-au întors în țara de reședință.

Și în acest an, Asociația Macedonenilor din România a fost inclusă în acest eveniment, prin participarea membrei noastre care face parte din comunitatea macedoneană din Craiova, doamna Mirela Ștefania Dumitrescu. Aceasta împreună cu ceilalți participanți - pictori s-a bucurat de ospitalitatea orașului Kruševo și a Republiei Macedonia de Nord. Cu toții au împărtășit momente minunate împreună. Chiar de la început, directorul Agenției pentru Emigrare, domnul Slobodan Bliznakovski, i-a salutat pe participanți, le-a mulțumit pentru participare și a subliniat că această tabără de pictură, în noua sa formulă, este gândită pentru artiștii de origine macedoneană care lucrează și trăiesc în străinătate și va începe peste puțin timp să devină o tradiție, lucru care se datorează interesului foarte mare de care se bucură.

În timpul perioadei de șase zile petrecute acolo, artiștii au fost inspirați de minunatul decor oferit de frumosul și vechiul oraș Kruševo, de vârful muntos și de monumentul dedicat luptei de la

„Православие“, „Светло“, „Разделба“ ја раскажува емотивната приказна за отр感人њето од родниот дом.

На крајот од оваа прекрасна уметничка и македонска дружба, стекнувајќи се со нови пријатели, директорот Близнаковски им додели благодарници за учеството и покана за повторно видување во татковината.

Друштвото на Македонците од Романија станува уште побогато за нови пријателства и искуства и во оваа прилика треба да се нагласи извонредната соработка која ја негуваме со Агенцијата за иселеништво на Македонија и со надеж дека во иднина ќе можеме да имаме уште многу заеднички проекти како со Агенцијата така и со останатите македонски организации ширум светот.

Сите заедно сплотени и уверени можеме да чекориме и да продолжиме со негувањето на се што е македонско и на Македонија од сите нас.

Марјан Михајлов

Marjan Mihajlov

24 ЈУНИ 1861 ГОДИНА

На денешен ден, пред 162 години, во Загреб излезе од печат „Зборник на народни умотворби“, дело од големо значење за културниот живот на Македонците. Автори биле браќата родени во Струга, Димитар и Константин Миладинов, македонски преродбеници од 19 век добро познати во словенските книжевни кругови.

Зборникот стана дополнителен учебник, водечки елемент за идните генерации македонски писатели и книжевници. Издавањето на овој зборник беше овозможено благодарение на хрватскиот бискуп Јосип Јурај Штросмаер, хрватски политичар кој има големо влијание и со долгорочна благородна активност и финансирање на значајни културни активности.

Ilinden, пуртând amândouă același nume - „Mecikin kamen - Piatra ursului“, dar și de ospitalitatea hotelului „Montana“. Sensibilitatea artistică, conversațiile purtate de artiști cu cei asemenea lor, deschiderea sufletelor au făcut ca pensulele să umple pânzele goale cu subiecte legate indisolubil de povestea emoționantă a despărțirii de patria mamă, dând naștere la opere cu nume măiestrite: „Tânăra ohrideancă“, „Grâu“, „Orthodoxie“, „Lumină“ sau „Separare“.

Pe parcursul acestor minunate zile, prietenii au fost legate, nu numai pe criteriul artistic, dar și pe criteriul apartenenței la comunitatea macedoneană, toată lumea având la plecare noi prieteni. Directorul Agenției, domnul Bliznakovski, le-a oferit diplome pentru participare, le-a mulțumit și i-a invitat pe participanții la eveniment la o nouă revedere în patria de obârșie.

Asociația Macedonenilor din România, prin prisma legăturilor născute între artiști, a devenit și mai bogată, nu numai în noi prieteni, ci și în noi experiențe. Cu această ocazie trebuie subliniată cooperarea la un înalt nivel pe care am cultivat-o și o cultivăm în continuare cu Agenția pentru Emigrare din Republica Macedonia de Nord. Avem speranță că și pe viitor vom putea avea mult mai multe proiecte comune cu Agenția, dar și cu alte organizații macedonene din întreaga lume.

Noi toți uniți, împreună și plini de încredere, putem continua să păstrăm, să dezvoltăm și să transmitem mai departe tot ceea ce înseamnă macedonism și patria mamă Macedonia.

24 IUNIE 1861

În această zi, în urmă cu 162 de ani, a văzut lumina tiparului la Zagreb volumul "Culegere de cântece populare", o lucrare de o mare importanță pentru viața culturală a macedonenilor. Autorii erau frații născuți la Struga, Dimitar și Konstantin Miladinov, revivaliști macedoneni ai secolului al XIX-lea bine cunoscuți în cercurile literare slave.

Colecția a devenit ulterior un manual, un element de ghidaj pentru generațiile viitoare de scriitori și literați macedoneni. Publicarea lucrării a fost posibilă datorită episcopului croat Josip Juraj Strossmayer, om politic cu o mare influență și cu o încredință activitate și experiență în acțiunile de caritate și de finanțare a întreprinderilor culturale importante.

Colecția de cântece populare a celor doi frați Miladinov reprezintă cea mai semnificativă

Збирката народни умотворби на браќата Миладиновци ја претставува најзначајната книга на македонската преродба, од 24 јуни 1861 година, првите примероци од збирката ја напуштаат печатницата на Анте Јакич во Загреб и им се предаваат на лубето кои ја изразиле својата желба, за првиот том дури однапред ја платиле неговата вредност.

Како што реков претходно, печатењето на зборникот го финансираше хрватскиот епископ Јосип Јурај Штросмаер, за што Константин Миладинов изразува голема благодарност преку посветата што му ја упатува на насловната страница на овој том. Ова епоално дело содржи 584 народни песни од различни делови на Македонија (Струга, Охрид, Битола, Прилеп, Велес, Дебар, Кукуш, Костур и др.), а непосредно пред објавувањето биле додадени 76 бугарски песни. Софиско и Панаѓуриште, кои Константин Миладинов ги добил од В. Чолаков.

Песните од збирката беа поделени во категории според темата, и тоа за самовили, стари, црковни, херојски, тажни, смешни, љубовни, свадбарски, за Свети Лазар, за

carte a renașterii macedonene, la data de 24 iunie 1861, primele exemplare ale colecției părăsind tipografia lui Ante Iakici din Zagreb și fiind livrate persoanelor care și-au manifestat dorința de a primi volumul și chiar au achitat în avans contravalorearea acestuia.

După cum am mai spus, tipărirea colecției a fost finanțată de episcopul croat Josip Juraj Strossmayer, față de care Konstantin Miladinov își exprimă mareea recunoștință prin dedicăția pe care î-o face pe prima pagină a volumului. Această lucrare epocală conține 584 de cântece populare din diverse părți ale Macedoniei (Struga, Ohrid, Bitola, Prilep, Veles, Debar, Kukuš, Kostur etc.), la care s-au adăugat cu puțin timp înainte de publicare 76 de cântece bulgărești din zona Sofia și Panagiuriște, pe care Constantin Miladinov le-a primit de la V. Ciolakov.

Cântecele din cadrul culegerii au fost împărțite pe categorii în funcție de subiect, și anume despre zâne, vechi, bisericești, eroice, de jale, haioase, de dragoste, de nuntă, de Sfântul Lazăr, de Bobotează, de Sfântul Gheorghe și despre recoltă. Colecția mai conține și alte materiale folclorice și etnografice (jocuri de copii,

Водици, за Свети Ѓорѓи и жетварски. Збирката содржи и други фолклорни и етнографски материјали (детски игри, свадбени и годишни домашни настани од Струга и Кукуш, верувања, ора, традиции, сопствени имиња, поговорки, гатанки и мал речник).

Константин во предговорот го прикажува своето мислење за народното творештво како „показател за степенот на социо-емоционалниот развој на луѓето и огледало на нивниот живот“, а за народното оро како „училиште кое се грижи за совершенството на нашата народна поезија.., итн. При избирањето на основачите елементи на томот, Константин направил избор, ја избрал најдобрата од неколку опции, што значи дека соодветната збирка има карактер на антологија.

Кога заминал да студира во Русија, Константин Миладинов со себе повел и извесен ентузијаст на фолклорен материјал. А подоцна Димитар собирал фолклорни материјали и му ги испраќал на брат му во Русија да го доврши трудот. Константин не успеа да ја објави колекцијата во Русија, иако познатите имиња на руската словенска култура зборувале со одбрани зборови многу добро за неа. Миладинов го контактирал Штросмајер и договорил средба со него во Виена. Големиот покровител на словенската култура се согласил да ја финансира збирката, со една одредба - материјалите напишани со грчки букви да се препишуваат со кирилични букви. Константин прифатил.

Според списокот на претплатници кои сакале да ја добијат колекцијата, нарачки имало од Виена, Будимпешта, Дубровник, Љубљана, Марибор, Осиек, Темишвар, Загреб, Белград, Хасково, Париз, Прага и други места во Европа, но немало претплатници од Македонија, што значи дека жалбата што Константин ја упатувал во публикацијата „Дунавски лебед“ во почетокот на 1861 година не била позната во Македонија.

По објавувањето, зборникот, тој генерираше позитивни одговори во многу земји. Популарноста на збирката но и трагичната судбина на браќата Миладиновци направија нивното име да остане во книжевните дела. Иако зборникот извесно време остал непознат во Македонија некое време по неговото објавување, подоцна почна да игра улога на програма за собирање и афирмирање на македонскиот фолклор. Сите значајни колекционери од тоа време ја имаа оваа колекција за пример и инспирација.

Лаура Рогобете

obiceiuri cu ocazia nunților și obiceiuri anuale din Struga și Kukuș, credințe, dansuri, tradiții, nume proprii, proverbe, ghicitori și un mic dicționar).

În prefată, Konstantin își prezintă părerile despre arta populară ca fiind „un indicator al gradului de dezvoltare socio-emotională a oamenilor și o oglindă a vieții lor“, iar despre dansul popular ca fiind „o școală în care s-a perfecționat poezia noastră populară“ etc. La alegerea elementelor constituente ale volumului, Konstantin a făcut o selecție, a ales-o pe cea mai bună dintre mai multe variante, ceea ce înseamnă că respectiva culegere are

caracter și de antologie.

Atunci când a plecat să studieze în Rusia, Konstantin Miladinov a luat cu el un anumit fond de materiale folclorice. Mai târziu, Dimitar a strâns materiale folclorice și le-a trimis fratelui său în Rusia pentru ca acesta să finalizeze lucrarea. Konstantin nu a reușit să publice culegerea în Rusia, deși nume cu greutate ale culturii slave ruse au vorbit laudativ despre aceasta. Miladinov a intrat în contact cu Strossmeyer și a aranjat o întâlnire cu acesta la Viena. Marele patron al culturii slave a fost de acord să finanțeze culegerea, având o singură doleanță – ca materialele scrise cu caractere grecești să fie transcrise cu caractere chirilice. Konstantin a acceptat.

Conform listei abonaților doritori să primească culegerea existau comenzi din Viena, Budim, Dubrovnik, Ljubljana, Maribor, Osijek, Timișoara, Zagreb, Belgrad, Haskovo, Paris, Praga și din alte localități din Europa, dar nu au existat abonați din Macedonia, ceea ce înseamnă că reclama pe care Konstantin a făcut-o în publicația „Lebăda Dunării“ la începutul anului 1861 nu a fost cunoscută în Macedonia.

După publicarea sa, culegerea a generat răspunsuri pozitive în mai multe țări. Popularitatea culegerii, dar și soarta tragică a fraților Miladinov au făcut ca numele lor să intre și să rămână în operele literare. Deși culegerea a rămas necunoscută în Macedonia ceva timp de la publicarea ei, mai târziu, ea a început să joace rolul unui program de colectare și afirmare a folclorului macedonean. Toți colecționarii importanți ai vremii au avut această colecție drept exemplu și inspirație.

Laura Rogobete

МИХАИЛ РЕНЦОВ – ДОАЈЕН НА МАКЕДОНСКА ПОЕЗИЈА – ПОВЕЌЕ ОД 50 ГОДИНИ КРЕАТИВНА ДЕЈНОСТ

Еден од големите поети кои Македонија ги дала и на кои им се восхитуваат и растат генерации во земјата и надвор е несомнено Михаил Ренцов, роден на 25 август 1936 година во Штип каде завршува Гимназија. Звршува Правен факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Започнал со работа во Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ во Скопје како советник по библиотекарство. Член е на Македонскиот PEN центар и на Друштвото на писателите на Македонија.

Човек кој повеќе од 50 години твори и остава длабока трага во македонското творештво и чии дела сигурно уште долго ќе бидат вреднувани и наградувани. Токму во еден таков момент при доделувањето на признанието за високи творечки дострели со награда „Книжевен жезол“ во 2020 година Михаил Ренцов за неговата книга кратко одговори „Мојата книга не ја напишав јас Туку таа ме напиша мене И се распадна во честички

MIHAIL RENGIOV – DECANUL POEZIEI MACEDONENE - MAI MULT DE 50 DE ANI DE ACTIVITATE CREATIVĂ

Unul dintre marii poeți pe care i-a dat Macedonia lumii și pe care generații întregi de iubitori ai poeziei din Macedonia și din străinătate îl admiră și alături de care au crescut, cresc și vor crește, este, fără îndoială, Mihail Rengiov, născut la data de 25 august 1936 la Štip. Mihail Rengiov a terminat liceul în localitatea natală. El a fost absolventul Facultății de Drept din cadrul Universității „Sfântul Chiril și Metodiu“ din Skopje și a început să lucreze ca și consilier în biblioteconomie la Biblioteca Națională Universitară „Sfântul Kliment Ohrideanul“ din Skopje. A fost membru al Centrului PEN din Macedonia (PEN – asociație internațională a scriitorilor care a fost fondată la Londra, Anglia în 1921 pentru a promova prietenia și cooperarea intelectuală între scriitorii din toată lumea) și al Societății Scriitorilor din Macedonia.

Rengiov este un poet care creează de mai bine de 50 de ani și care a lăsat o amprentă profundă asupra creativității macedonene și ale cărui lucrări vor fi cu siguranță prețuite și premiate

Михаил Ренцов - Mihail Rengiov

воздух. Михаил Ренцов, „Книга“ Во едно интервју Михаил Ренцов кажа: „Поетот не се раѓа, тоа е божје ухание.“

Поемите на Михаил Ренцов, како и целата негова поезија, имаат смелост да нè соочат со многубројните лавиrintи и крстосници во кои современиот човек се губи. Секако, поезијата на Ренцов не нè остава на очајот и темнината, туку извонредно сугестивно нè носи до пределите на надежта, светлината, восхитот и вознесот.

Поезијата на Ренцов е и монолог со себеси и дијалог со светот – напиша Владимир Мартиновски во текстот „Душописот на Михаил Ренцов“, објавен во стихозбирката објавена по повод добивањето на наградата „Книжевен жезол“.

Автор е на голем број исклучителни поетски книги, создавани во интервал поголем од половина столетие. Насловите на неговите книги кои се репер од неговата поетика: „Иселеник на огинот“ (1965), „Нокно растење на зборот“ (1967), „Каде од оваа страна“ (1968), „На работ од сонот“ (1969), „Збор и бол“ (1972), „Страв“ (1976), „Полнок“ (1979), „Нерези“ (1982), „Аутодафе“ (1985), „Феникс“ (1987), „Земја. Потоп“ (1991), „Шпил 33“ (1994), „Амфора“ (1995), „Вечната бесконечната“ (1996), „Јас, оксиморон“ (1998), „Псалми“, (2000/2005), „Врвот, реката, морето“ (2003), „Галичица“ (2007), „Ракопис – душопис“ (2011), „Издишки“ (2013), „Окарина“ (2015) и „Јас. Елегии“ (2017)... Во поетскиот опус на Ренцов се вбројуваат и трите вдахновени поеми: „Тој“ (лирска поема, 1993), „Апокалипса“ (драмска поема, 2002), „Предвесница“ (2009), две книги поезија за деца „Сонување патување“ (1991) и „Ангела сонува“ (1998), а досега единствената прозна книга му е „Захариј и други раскази“ (2004).

Голем дел од овие дел на Ренцов се наградени со бројни награди помеѓу кои се издвојуваат наградата „Браќа Миладиновци“, или наградата за поема „Глигор Прличев“. Михаил Ренцов е поет со природна дарба и остал осет за елиптичниот поетски израз: во неговите дела без разлика на фазите на неговото творештвото тешко е да се најдат излишни зборови.

Добитник е на наградите: Награда на СВП за „Необјавена песна“, (1964), како и општествените „11 Октомври“, наградата „8 Ноември“ „Ноемвриска награда на градот Штип“ за книгата „Иселеник на огинот“ (1965), „11 Октомври“ и „Браќа Миладиновци“ за книгата „Нерези“ (1982), „Глигор Прличев“ за препевот на книгата „Тиранија на сонот“ од Каролина Илика, „Прличев ловоров венец“ за поемата

pentru multă vreme și de acum încolo. Într-un astfel de moment, în timpul acordării recunoscutului premiu literar „Sceptrul literar“ în anul 2020 pentru volumul „Cartea“ ca urmare a recunoașterii realizărilor în domeniul creației poetice, Mihail Rengiov fiind interviewat a răspuns pe scurt despre volumul premiat: „Nu eu am fost cel care a scris cartea, ci ea m-a scris pe mine, după care s-a dezintegrat în particule de aer“. Într-un alt interviu, Mihail Rengiov a spus: „Poetul nu se naște, ci el este vocea lui Dumnezeu.“

Poemele lui Mihail Rengiov, ca întreaga sa poezie de altfel, au curajul să ne confrunte cu numeroasele labirinturi și răscruci de drumuri în care se pierde omul modern. Desigur, poezia lui Rengiov nu ne lasă în deznădejde și întuneric, ci într-un mod extraordinar de sugestiv ne duce în regiunile speranței, luminii, admirării și elăției.

Poezia lui Rengiov este atât un monolog cu el însuși, cât și un dialog cu lumea - a scris Vladimir Martinovski în textul intitulat „Sufletul lui Mihail Rengiov“, publicat în cadrul culegerii de poezii care a văzut lumina tiparului după primirea de către acesta a premiului „Sceptrul literar“.

Rengiov este autorul unui număr impresionat de culegeri de poezii, de poezii exceptionale, care poezii au fost create într-un interval ce se întinde peste o jumătate de secol. Iată titlurile câtorva cărți ale sale care sunt repere ale „ars poeticii“ sale: „Emigrant în flăcări“ (1965), „Nocturna creștere a cuvântului“ (1967), „Unde din această direcție“ (1968), „Pe marginea visului“ (1969), „Cuvânt și durere“ (1972), „Frica“ (1976), „Miezul noptii“ (1979), „Nerezii“ (1982), „Act de credință“ (1985), „Phoenix“ (1987), „Pământul. Potopul“ (1991), „Puntea 33“ (1994), „Amfora“ (1995), „Eternul Infinit“ (1996), „Eu, oximoron“ (1998), „Psalmii“ (2000/2005), „Vârful, râul, marea“ (2003), „Galicia“ (2007), „Manuscris – suflet scris“ (2011), „Emanări“ (2013), „Ocarina“ (2015), „Eu. Elegiile“ (2017) și altele. Creația lui Rengiov mai include și trei poeme inspiraționale: „El“ (poem liric, 1993), „Apocalipsa“ (poem dramatic, 2002), „Predestinare“ (2009), două cărți de poezie pentru copii „Visând călătorind“ (1991) și „Angela visează“ (1998), și până acum singurul său volum de proză „Zaharia și alte povești“ (2004).

O mare parte dintre creațiile literare ale lui Rengiov au fost distinse cu numeroase premii, printre care se remarcă premiul „Frații Miladinov“ sau premiul pentru poezie „Gligor Pârlicev“. Mihail Rengiov este un poet cu un dar natural și un simț acut pentru exprimarea poetică eliptică, în operele sale, indiferent de etapele temporale ale creației sale, este greu să găsești cuvinte de prisos.

Rengiov este câștigătorul următoarelor premii: Premiul acordat de binecunoscutul

„Тој“ (1993), „Grand prix international“ за севкупно творештво, Романија (1997), „Златно перо“ за препевот на книгата „Мудрости и горчини“ од Дритеро Аголи (1998). „Ацо Шопов“ за книгата „Јас Оксиморон“ (1999), Македонска номинација за наградата „Балканника“ (2000), „Рациново признание“ за „Раскази за Захариј“ (2004).

Во поетиката на Михаил Ренцов е воспоставен редок баланс меѓу значењето и звучењето на поетската реч, кој е еден од идеалите на сонетната форма. Има нешто исклучително архаично, орфејско во неговото творештво, кое нè враќа на мугрите на поезијата, кога таа била неразделна од музиката и кога било незамисливо поетот да не е и музичар.

Една од објавените книги во Штип, која е насловена „Ракопис – душопис“, уште посилно не запознава со него затоа што ракописот фактички е огледало на душата. А како што и самиот вели ракописот е душата. Во ракописот се чувствува дишењето, се чувствува животот, мислата, душата. Токму затоа вели дека тоа е душопис. Никогаш не треба да се бега од сопственото битие, секако со добавки на она што можеме да го видиме во светот и околу себе.

Манастирите, црквите, историските и културни споменици низ градовите во Македонија биле интересни за неговото творечко битие. Самиот вели: чувствувам дека сум дојден на овој свет да се кажам себеси, да ја искажам тагата во душата и мислата во

festival-concurs de poezie "Nopțile Poeziei de la Struga" pentru "Poezie nepublicată" (1964), precum și premiile sociale "11 octombrie", premiul "8 noiembrie", "Premiul noiembrist al orașului Știp" pentru volumul "Emigrant în flăcări" (1965), "11 octombrie" și „Frații Miladinov“ pentru volumul "Nerezi" (1982), "Coroana de lauri Pârlicev" pentru poezia "El" (1993), "Grand prix international" pentru întreaga creație, România (1997), "Pana de aur" pentru traducerea cărții "Înțelepciune și dureri" de Drittero Agoli (1998), "Ațo Șopov" pentru volumul "Eu, oximoron" (1999), nominalizare din partea Macedoniei la premiul "Balkanika" (2000), "Premiul Raținovo" pentru volumul „Zaharia și alte povești“ (2004).

În poetica lui Mihail Rengiov, s-a stabilit un echilibru rar întâlnit între sensul și melodicitatea cuvântului poetic, care este unul dintre idealurile formei poetice. În opera lui Mihail Rengiov, există ceva extrem de arhaic, orfeic chiar, care ne duce înapoi în zorile poeziei, când poezia nu era separată de muzică și când era de neconcepționat pentru un poet să nu fie și muzician.

Una dintre cărțile apărute la Știp, care se intitulează „Manuscris – Suflet scris“, ne face cunoștință cu eul interior al poetului într-un mod și mai profund pentru că acțiunea de creație a poezilor din care rezultă manuscrisul este faptic o reflectare a sufletului. Si aşa cum spune titlul volumului manuscrisul, este însuși sufletul. În procesul de creație al poetului, poți simți respirația, poți simți viața, gândul, sufletul. Tocmai de aceea putem spune că scrierea unei poezii ține de suflet.

главата.

Едно од најцитираните дела на Михаил Ренцов е „Псалми“ – а самиот кажува во најразлични прилики дека живе како верник и како поклоник на Бога, на манастирите, на фреските, на иконите. И до ден-денес во неговата соба имам икона што ја наследил од дедо и прадедо, која ме поврзува со тој тежок и мачен, но во исто време духовен свет. Псалмите дојдоа како резултат на тоа што ми се случува, но со божествена преокупација и со божествено гледање на светот, и на маките и на тагите и на страдањата што ги дава на народот.

А како последица на врската со манастирите, фреските и иконите се појавува и мотивот Нерези (Нерези, поезија, 1982), авторот на секаде барајќи ги белезите на

Nu trebuie să fugim niciodată de propria noastră ființă, desigur având grija să adăugăm ceea ce putem vedea în lume și în jurul nostru.

Mănăstirile, bisericile, monumentele istorice și culturale din toate orașele Macedoniei au fost interesante pentru eul creativ al lui Rengiov. El însuși spune: "Simt că am venit în această lume ca să mă exprim, să-mi exprim tristețea din suflet și gândurile din capul meu.

Una dintre cele mai citate creații a lui Mihail Rengiov este poezia „Psalmii“ – și el însuși spune cu diverse ocazii că el trăiește ca un credincios și ca evlavios întru Dumnezeu împreună cu mănăstirile, frescele, icoanele. Până și în ziua de astăzi, în camera poetului, acesta are o icoană pe care a moștenit-o de la bunicul și străbunicul său, care el consideră că îl leagă de acea lume grea și dureroasă, dar în același timp spirituală, a

Михаил Ренцов - Mihail Rengiov

нашето постоење. Со самото доаѓање во Скопје како студент се доближува и посетува Манастирот Нерези и да се вљуби во тој крај околу манастирот, кој има прекрасна ренесансна уметност. Нерези Ренцов го описува како фантазија, убавина и ренесанса која го краси Скопје.

СИМНУВАЊЕ ОД КРСТОТ

Кога го симнуваа
Плачеа.
Крстот на птица му заличи
Од раните миро му течеше
На лицето, ах, на лицето
Жолто овошје меѓу два реда звезди
Ангели му слетуваа
Бел босилек му цутеше.
Ангели ми слетуваа
Бел босилок цутеше
На лицето, ах, на лицето
Жолто овошје меѓу два реда звезди
Крстот на птица ми заличи
Од раните миро ми течеше.
Кога ме качуваа
Ах, кога ме качуваа
Плачеа.

ВЛЕГУВАЊЕ ВО ЕРУСАЛИМ (ФРЕСКА)

Стоиме: Тој пресветол
Јас темен. Одеднаш:
Водите се отворија-
Дверите се затворија.
Од душата тогаш
Пркнаа славеи
И исчезнаа зад сидиштата.
Значи: влегов во Ерусалим?
Не, не влегов јас
Оттаму ме изнесоа.

ПЕСНАТА И ПЕПЕРУГАТА (МЕТАМОРФОЗА)

Ќе бараш
Само ронка од светлинка
И од неа ќе искроиш
Пеперуга.
Долго, долго таа
Ќе ти лежи на клепките
Потоа ќе ти навлезе во крвта.
Потоа ќе бараш
Конче од сунцица
И со неа ќе се виткаш
И ќе се обвиткуваш
Додека не се
Закожурчи.
Долго, долго така
Ќе ти лежи на срцето.

credinței. Despre această poezie autorul spune: "Psalmii au venit ca urmare a ceea ce mi se întâmpla, la care s-a adăugat o preocupare venită de la Dumnezeu și o viziune venită tot de la El asupra lumii, a chinurilor, întristărilor și suferințelor pe care le trăiesc oameni.

Ca o consecință a legăturii poetului cu tot ce înseamnă credință, cu mănăstirile, frescele și icoanele, apare laitmotivul mănăstirii Nerezi în opera sa ("Nerezi", poezie, 1982), autorul căutând peste tot urmele existenței noastre. Venind la Skopje ca student, Rengiov vizitează și simte o apropiere față de elementele caracteristice ale mănăstirii Nerezi, de prezența artei renascentiste, se îndrăgostește de zona din jurul mănăstirii. Rengiov descrie mănăstirea Nerezi cu multă fantezie, vorbind despre frumusețea naturii și elementele renascentiste care o împodobesc și care alături de alte mănăstiri creează o salbă în jurul orașului Skopje.

COBORÂREA DE PE CRUCE (FRESCĂ)

Coborându-l
Au plâns.
Crucea-i seamănă cu o pasăre,
Mirt curgea din rânilor lui
Chipul, ah, chipul,
Fruct galben între două șiraguri
De stele
L-au coborât îngerii-n zbor
Alb busuioc pentru el a-nflorit.
Îngerii-n zbor mi-au sosit,
Alb busuioc a-nflorit.
Chipul, ah, chipul,
Fruct galben
Între două șiraguri de stele
Crucea-mi seamănă cu o pasăre,
Mirt curgea din rânilor mele.

Când m-au înălțat,
Ah, când m-au înălțat,
Au lăcrimat.

INTRAREA ÎN IERUSALIM (FRESCĂ)

Stăm: El prealuminat,
Eu mohorât. Deodata:
Apele s-au desferecat,
Porțile s-au zăvorât.

Din suflet atunci
Porumbelul zborul și-a luat,
Dincolo de zid s-a topit.
Așadar: în Ierusalim am intrat?

Nu, eu nu am intrat -
De acolo m-au scos.

Ќе сакаш најпосле
Да ја именуваш
Тогаш од крвта
Ќе ти излази
Пеперуга
И ќе
Одлета.

РАЗЛИЧНОСТИ

Постои различност меѓу дрвјето:
Дрво со седело
И дрво без седело.
Во седелото се испилува радоста
И влегува во нас
Другото постои заради различност.
Постои разлика меѓу тревите:
Трева со бубалка
И трева без бубалка.
Бубалката ни брмчи
И ни го наследува увото
Другото е заради различност.
Постои различност меѓу луѓето:
Постои човек со тага
Постои човек без неа.
Човекот без тага си ти
А оној со тагата сум јас
А постојам само заради
Различност.

СВЕТИЛНИК

Зошто пламнееш
Кога низ темнината
Никој не те гледа.
Завиткан во своето молчење
Ги довикуваши рибите и надворнините
Морските ракови и скорпии
Телото да ти го прокопуваат.
Никој не доаѓа.
Само ветерот си игра
Со ангелите на твоите
Очи.
Фатен во примка
Како оголен галеб
Се сомневаш во смртта
И во школката
Сенката што ти ја претвора
Во бисер.

ЈАС (ЕЛЕГИИ)

Пишан ми е животот, допишан,
Со реченото и прореченото,
На првата ноќ од раѓањето
До првиот крик на паѓањето.

Со весталките небесни,

POEZIA ȘI FLUTURELE (METAMORFOZĂ)

Vei căuta
Doar o fărâmă de lumină -
Din ea vei croi
Un fluture.

Îndelung, îndelung
El îți va sta pe pleoape,
Apoi are să-ți intre în sânge.

Vei căuta mai apoi
Un fir lung
Cu care-l vei înfășura
Și-nfășa
Până va deveni
Un cocon.

Astfel, îndelung, îndelung
O să-ți se așeze în inimă.

Vei dori mai apoi
Un nume să-i dai:
Din sânge atunci
Îți va răsări
Un fluture
Luându-și

Zborul.

DIFERENȚE

Există o diferență între arbori:
Arbore care are cuib
Și arbore fără de cuib.

În cuib face cuib bucuria
Și intră în noi
Restul există doar din pricina diferenței.

Există diferență între ierburi:
Iarbă cu gâză pe ea
Și iarba fără de gâză -
Bâzâie gâza
Și ne intră-n ureche.
Restul există numai din pricina diferenței.

Există o diferență între oameni:
Există om cu tristețe
Și om fără tristețe.
Omul fără tristețe ești tu,
Iar cel cu tristețe sunt eu
Și eu exist numai din pricina
Diferenței.

Со
ангелите прекрасни,
Со реченото и прореченото
Од небесата навестеното.

Пишан ми е животот и доста,
Сè друго е додаток на злоста
И пакоста. Доста.

Од пишаното бегство нема,
Од реченото и пресеченото, исто.
Излезено од срцето бистро. Чисто.

1

Кој си ти, кој си ти?
Ме праша и потрети.
Трипати ме жегна, ми легна
Среде гради, на ливади.
„Jac сум, Jac“ – одговорив,
Час верен, час неверен,
Од светлинни сотворен
Од небото испратен,

Во срцето свиен, скриен,
Од светлинни излиен
Од дождови измиен,

Којшто молчи, којшто трае
За себеси без да знае
Од високо сам да свети и да сјае.

Марјан Михајлов

FARUL

De ce pâlpâi?
Prin beznă nimeni nu te privește.

Înfășurat în tăcere,
Chemi peștii și arătările.
Racii de mare și caracatițele
Să-ți scurme trunchiul.

Nimeni nu vine.
Doar vântul de joacă își face
Cu îngerii
În ochii tăi.

Prins în capcană
Precum un albatros fără pene
Se îndoiește de sine și-n moarte.
Si scoica-i preface
Umbra în perlă.

EU (ELEGII)

Scrisă-mi este viața, răscrisă,
Cu toate spuse și răspuse,
Din prima noapte de la naștere
Până la primul foșnet al căderii.

Cu vestalele din ceruri,
Cu îngerii cei frumoși,
Cu cele spuse și răspuse,
Din ceruri prevăzute.

Ajunge, viața mi-e scrisă
Orice altceva e adaosul răutății
Și pacoste. Ajunge.

De ce ți-e scris nu ai scăpare,
De ce e spus și răpus, la fel.
Clar izvorât din inimă. Curat.

1

Cine ești, cine ești?
M-a întrebat și-a repetat.
Întreit m-a mistuit, m-a împins
În mijlocul pieptului, între pajashi.
„Eu sunt, Eu“ – am răspuns,
Acum credincios, acum infidel,
Creat din lumini
Din ceruri trimis,

În inimă îndoit, ascuns,
De lumini mândgăiat
De ploi spălat,

Care tac, care rezistă
De sine fără ca să știe
Din înalturi singur să lumineze și să străluce.
Marjan Mihajlov

Д Н С

Април 2023

С 1 19 Мч-ци Хрисант и Дария и други со нив пострадани (283)Н 2 20 Преп. отци, во обителта на св. Сава убиени (796)П 3 21 Преп. Јаков, епископ, исповедник (VIII-IX)В 4 22 Свмч. Василиј, презвитера Анкирски (363)С 5 23 Прмч. Никон еп. и неговите 200 ученици (251)Ч 6 24 Преп. Захарија монах, во ЛатраП 7 25 Благовештение на Пресвета БогородицаС 8 26 Лазарева саботаН 9 27 Цветници. Влегувањето на Господ АристократП 10 28 Велик Понеделник на Јосиф прекрасниотВ 11 29 Велик Вторник на десетте девојкиС 12 30 Велика Среда на помазувањето на Христа со скапоцено мироЧ 13 31 Велик Четврток на Тайната ВечераП 14 1 Велик Петок на Светите Христови СтрадањаС 15 2 Велика Сабота слегувањето во алот на Господ АристократН 16 3 Пасха Воскресение ХристовоП 17 4 Светол ПонеделникВ 18 5 Светол ВторникС 19 6 +Св. Методиј, архиеп. Моравски (885)Ч 20 7 Преп. Георги исп., митр. Митилински (после 820)П 21 8 Животоприемен изводС 22 9 Мч. Евлехии (362)Н 23 10 Мч-ци Терентиј, Помпий, Африкан, Максим, Зинон, Александар и други (251)П 24 11 Свмч. Антипа, еп. на Гергем Азиски (68)В 25 12 Преп. Василиј исп., еп. Париски (754)С 26 13 Свмч. Артемон, презв. Лаодикијски (303)Ч 27 14 Св. Мартин исповедник, еп. Римски (655)П 28 15 Ап. од 70-те Аристарх, Пуд и Трофим (67)С 29 16 Мч. Агапија, Ирина и Хионија (304)Н 30 17 Свмч. Симеон, еп. Персидски, и многу други со него (34)**APRILIE – PRIER**

(30 de zile; ziua are 13 ore, noaptea 11 ore)

- 1 S Sf. Cuv. Maria Egipceanca; Sf. Mc. Gherontie;
Sf. Cuv. Varsanufie de la Optina (*Pomenirea morților*)
- 2 D Sf. Cuv. Tit, făcătorul de minuni; Sf. Mc. Amfilan și Edesie
Duminica a 5-a din Post (a Sf. Cuv. Maria Egipceanca); Ap. Evrei
9, 11-14; al Cuvioasei: Galateni 3, 23-29; Ev. Mareu 10, 32-45
(*Prevestirea Pălăriilor. Cererea fiilor lui Zevedeu*); a Cuvioasei:
Luca 7, 36-50 (*Pocârția femeii păcătoase*); glas 1, voser. 9
- 3 L Sf. Cuv. Nichita Mărturisitorul și Ilirie
- 4 M Sf. Cuv. Iosif Immograful, Gheorghe din Maleon și Zosima
- 5 M Sf. Mc. Victorin și cei împreună cu el; Sf. Mc. Teodul și Agatopod
- 6 J † Sf. Sfințit Mc. Irineu, episcop de Sirmium; Sf. Ier. Eutihie,
patriarhul Constantinopolului; Sf. Cuv. Grigorie Sinaiul și Platonida
- 7 V Sf. Mc. Caliope;
- 8 S Sf. Ier. Gheorghe Mărturisitorul, episcopul Mitilenei
Sf. Ap. Iordan, Agav, Ruf, Flegon, Asincerit și Ermis; Sf. Ier.
Celestin, episcopul Romei (*Sâmbăta lui Lazar. Pomenirea morților*)
- 9 D (†) Intrarea Domnului în Ierusalim (*Deslegare la pește*)
Duminica a 6-a din Post (a Florilor). Toate ale praznicului:
Ap. Filipeni 4, 4-9; Ev. Ioan 12, 1-18 (*Denie*)
- 10 L Sfânta și Mareea Luni (*Denie*);
Sf. Mc. Terentie, Pompei, African, Maxim și Dima
- 11 M Sfânta și Mareea Marti (Denie); † Sf. Ier. Calinic de la Cernica,
episcopul Râmniciului (*Slujba lui se va săvârși anticipat*,
în Duminica Florilor); Sf. Sfințit Mc. Antipa, episcopul Pergamului
- 12 M Sfânta și Mareea Miercuri (Denie); † Sf. Mc. Sava de la Buzău
(*Slujba lui se va săvârși luni, a doua zi de Paști*);
Sf. Ier. Vasile Mărturisitorul, episcop de Parion
- 13 J Sfânta și Mareea Joi (Denia celor 12 Evanghelii);
Sf. Sfințit Mc. Artemon; Sf. Mc. Elefterie Persul
- 14 V Sfânta și Mareea Vineri (Zi aliturică. Denia Prohodului Domnului);
† Sf. Ier. Pahomie de la Gledin, episcopul Romanului
(*Slujba lui se va săvârși marți, a treia zi de Paști*);
Sf. Ier. Martin Mărturisitorul, episcopul Romei; Sf. Mc. Tomaida
- 15 S Sfânta și Mareea Sâmbătă; Sf. Ap. Aristarh, Pud și Trofim;
Sf. Mc. Crescent
- 16 D (†) Învierea Domnului (Sfintele Paști)
Toate ale praznicului: Ap. Fapte 1, 1-8; Ev. Ioan 1, 1-17
- 17 L (†) Sfintele Paști
- 18 M (†) Sfintele Paști
- 19 M Sf. Cuv. Ioan de la Lavra Veche; Sf. Sfințit Mc. Pafnutie (*Harți*)
- 20 J † Sf. Ier. Teotim, episcopul Tomisului; Sf. Cuv. Teodor Trihina
- 21 V (†) Izvorul Tămăduirii; (†) Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii
Domnului *Sărbiaca de la Mănăstirea Ghighiu*;
Sf. Mc. Alexandra împărăteasa (*Harți*)
- 22 S Sf. Ier. Teodor Sicheotul, episcopul Anastasiopolei
- 23 D (†) Sf. Mare Mc. Gheorghe, purtătorul de biruință; Sf. Mc. Valerie
Duminica a 2-a după Paști (a Sf. Apostol Tomai); Ap. Fapte
5, 12-20; al Sfântului: Fapte 12, 1-11; Ev. Ioan 20, 19-31,
al Sfântului: Ioan 15, 17-27; 16, 1-2; glas 1, voser. 1
- 24 L † Sf. Ierarhi Ilie Ioreș, Simion Ștefan și Sava Brancovici,
mitropolitii Transilvaniei; Sf. Ier. Iosif Mărturisitorul din
Maramureș; Sf. Mc. Paschalat și Valentin; Sf. Cuv. Elisabeta
- 25 M Sf. Ap. Ev. Marcu; (†) Sf. Cuv. Vasile de la Poiana Mărului
- 26 M Sf. Sfințit Mc. Vasilevs, episcopul Amasiei; Sf. Glasifira;
† Sf. Mc. Chiril, Chindeu și Tasie din Axioapolis (Cernavodă)
(*Deslegare la pește*)
- 27 J Sf. Ap. Simeon, rudenia Domnului, episcopul Ierusalimului
- 28 V Sf. Ap. Iason și Sosipatru; † Sf. Mc. Maxim, Cvintilian
și Dadas din Ozovia (*Deslegare la pește*)
- 29 S Sf. 9 Mucenici din Cizic; Sf. Cuv. Memnon, făcătorul de minuni
- 30 D Sf. Ap. Iacob al lui Zevedeu
Duminica a 3-a după Paști (a Mironositelor); Ap. Fapte 6, 1-7;
Ev. Mareu 15, 43-47; 16, 1-8; glas 2, voser. 4

Д Н С

Май 2023

□ 1 18 Преп. Јован, ученик на поп. Григориј Декаполит (850)

В 2 19 Преп. Јован Ветхопештерник (VII)

С 3 20 Преп. Теодор Трихински (IV-IX)

Ч 4 21 Свмч. Јануарий епископ и други со него (305)

□ 5 22 Преп. Теодор Сикоет, еп. Анастасиополски (613)

С 6 23 +Вмч. Георги Победоносец (303)

Н 7 24 Мч. Сава Стратилат и со него 70 војниши (272)

□ 8 25 +Апостол и евангелист Марко (63)

В 9 26 Свмч. Василиј, еп. Амасијски (322)

С 10 27 Ап. Симеон, еп. Јерусалимски, сродника Господов (107)

Ч 11 28 Ап. од 70-те Јакон и Сосипатр и други со нив пострадани (I)

□ 12 29 9 маченици Кизички (299)

С 13 30 +Ап. Јаков Зеведеев, брат на Јован Богослов (44)

Н 14 1 Прор. Јеремија (VI п.Х.)

□ 15 2 Св. Атанасиј Велики, архиеп. Александријски (373)

В 16 3 Мч-ци Тимотеј и Мавра (286)

С 17 4 Мч-ка Пелагија, дева Тарсијска (290)

Ч 18 5 Вмч-ка Ирина (I-II)

□ 19 6 Прав. Јов Многострадален (2000-1500 п.Х.)

С 20 7 Слопмен на јавувањето на небо на Крстот Господов, во Јерусалим (351)

Н 21 8 +Апостол и евангелист Јован Богослов (117)

□ 22 9 +Пренос на моштите на св. Николај (1087)

В 23 10 +Апостол Симон Зилот (I)

С 24 11 Рамноап. Методиј (885) и Кирил (869), учители Словенски

Ч 25 12 Вознесение Господово

□ 26 13 Мч-ка Гликерија дева и со неа пострадалите, во Лаодикија (177)

С 27 14 Мч. Исидор (251)

Н 28 15 Преп. Пахомиј Велики (348)

□ 29 16 Преп. Теодор Освештен (368)

В 30 17 Ап. од 70-те Андроник и св. Јунија, неговата помошничка (I)

С 31 18 Мч. Теодор Анкирски и седум деви маченички (303)

МАИ – FLORAR

(31 de zile; ziua are 14 ore, noaptea 10 ore)

- 1 L Sf. Пророк Јеремија; Sf. Свт. Мц. Ефимиј, Игњатиј и Акачииј
2 M Адукција моштите на св. Јер. Атанасија великија;
† Sf. Јер. Атанасиј III-ти (Патар), патријарх Константинопулски; Sf. Матрона на Москву
3 M † Sf. Свт. Иродион из Лавици;
Sf. Мц. Тимотеј и његова супруга, Мавра (Дезлегаре за пестето)
4 J Sf. Мц. Пелагија; Sf. Моника, мајка светог Августин
5 V Sf. Мц. Ирина; Sf. Свт. Мц. Ефрем великији (Дезлегаре за пестето)
6 S Sf. и Дрејпул Јован, многобројнији; Sf. Мц. Варвар
7 D Архарија по св. симболу Светог Српског Крста у Јерусалиму;
Sf. Мц. Акачииј и Џордан
8 L Доминика 4-а по Пасхи (Видовдан); Ап. Апостол 9, 32-42; Ев. Јован 5, 1-15; глас 3, вост. 5
9 M † Sf. Ап. и Евангелист Јован Теолог; Sf. Свт. Арсениј великији
Sf. Пророк Јсаја; Sf. Мц. Христофор
10 M Адукција у Бари на моштите на св. Јер. Николај
11 J Инјуматација Цинцизимија; Sf. Ап. Симон Зилот (Дезлегаре за пестето)
12 V Sf. Свт. Симеон Мочије првовучник;
Sf. Јер. Методиј и Sf. Свт. Чирил, светите светите славите
† Sf. Мц. Јован Валахул; Sf. Јер. Епифаниј, архиепископ Ципрулски, и
Герман, патријарх Константинопулски (Дезлегаре за пестето)
13 S Sf. Мц. Глихерија; Sf. Срђеје Мартуријатор
14 D Sf. Мц. Јсидор из Јисија;
Sf. Свт. Симеон Терапон, епископ Ципрулски
15 L Доминика 5-а по Пасхи (а Самаринеји);
Ап. Апостол 11, 19-30; Ев. Јован 4, 5-42; глас 4, вост. 7
16 M Sf. Свт. Пахомиј великији;
† Sf. Свт. Јаков Путнеанул, митрополит Молдовски
17 M Sf. Свт. Сила, Пасије и Натаја из Сићевије Putne
Одобрение Инјуматацији Цинцизимија; Sf. Ап. Андronic и његова супруга, Јунија; Sf. Свт. Нектарije и Теодосиј (Дезлегаре за пестето)
18 J Sf. Мц. Петру, Дионисије и Паулин
19 V Sf. Свт. Симеон Мочије, епископ Прусија, и сопствени импресарији (Дезлегаре за пестето)
20 S Sf. Мц. Талалеј; Sf. Свт. Таласије; Sf. Лидија из Филија
21 D † Свт. Марија Јевпаторијска и њен мајка, Елена
Доминика 6-а по Пасхи (Видовдан); Ап. Апостол 16, 16-34; а) Свт. Симеон Терапон; Ап. Апостол 26, 1, 12-20;
Ев. Јован 9, 1-38; а) Свт. Симеон Терапон; Јован 10, 1-9; глас 5, вост. 8
22 L Sf. Мц. Василиј и Марсел; Sf. Парићије из Синодалног II-ог Екуменског Сабора
23 M Sf. Јер. Михајло Мартуријатор, епископ Синадеји;
Sf. Миронија Марија из Клеопа
24 M Odovania praznicniku Invierii Domnului;
Sf. Свт. Симеон великији из Мунтеле Минунат (Дезлегаре за пестето)
25 J (†) Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)
26 V Sf. Ап. Карп и Алеју; Sf. Мц. Аверчије и Елена (Дезлегаре за пестето)
27 S Sf. Мц. Јуліу Veteranul; Sf. Свт. Симеон Мечник Еладије и Терапон, епископ Сардеји; Sf. Март. Јован Руслан
28 D Свт. Симеон Етије, епископ Мелитинеји, и Ніхіта, епископ Каледонији
Доминика 7-а по Пасхи (а) Свт. Парићије из Синодалног I Ecumenic
Ап. Апостол 20, 16-18, 28-36; Ев. Јован 17, 1-13 (Ругація на Исуса); глас 6, вост. 10
29 L Sf. Мц. Теодосија из Секиреја; Sf. Свт. Симеон Мечник Оливјан
30 M Sf. Свт. Јоаким Мартуријатор и Варлаам
31 M Sf. Мц. Ерміје, Еузебије и Гараламбје (Дезлегаре за пестето)

Д Н С

Јуни 2023

Ч	19	Свмч. Патрикиј, еп. Поруски, и неговата дружина (II-III)
П	20	Мч-ци Талалеи, Александар и Астериј (284)
С	21	+Рамноап. цар Константин (337) и неговата мајка царица Елена (327)
Н	22	Пелесетница (Духовден) Слегување на Светиот Дух на Апостолите
П	23	Ден на Светиот Дух
В	24	Преп. Симеон столпник (596)
С	25	+Тврето наоѓање на главата на Претечата и Костител Господов Јован (850)
Ч	26	Апостоли од 70-те Карап и Алфеј (I)
П	27	Свмч. Терапонт, еп. Сардијски (III)
С	28	Преп. Никита исп., еп. Халкидонски (IX)
Н	29	Мч-ка Теодосија дева, Тирска (308)
П	30	Преп. Исакиј исп., игумен на Далматската обител (383)
В	31	Ап. од 70-те Ерма (I)
С	1	Мч-ци Јустин Философ и со него постраданите (166)
Ч	2	+Св. Евразмо Охридски (IV)
П	3	Мч-ци Лукилијан, Клавдии, Ипатиј, Павел, Дионисиј и Павла дева (275)
С	4	Св. Митрофан, I патр. Константинополски (326)
Н	5	Свмч. Доротеј, еп. Тирски (362)
П	6	Преп. Висарион Египетски (IV-V)
В	7	Свмч. Теодот Антиохиски (303)
С	8	Вмч. Теодор Стратилат (319)
Ч	9	Св. Кирил, архиеп. Александријски (444)
П	10	Свмч. Тимотеј, еп. Поруски (363)
С	11	+Апостоли Вартоломеј и Варнава (I)
Н	12	Преп. Онуфриј Велики (IV), Преп. Петар Атонски (734)
П	13	Мч. Акилина (293)
В	14	Прор. Елисеј (IX п.Х.)
С	15	Мч-ци Вит, Модест и Крисентија (303)
Ч	16	Св. Тихон, еп. Аматунтски (425)
П	17	Мч-ци Мануил, Савел и Исаија Персијски (362)

JUNIE – CIREŞAR

(30 de zile; ziua are 15 ore, noaptea 9 ore)

1 J	Sf. Iustin Martirul și cei împreună cu el Odovanița praznicului Înălțării Domului;
2 V	† Sf. Mare Mc. Ioan cel Nou de la Suciuva (Dezlegare la pește)
3 S	Sf. Mc. Luchilian, Ipatie și Paula femeia (Sâmbăta morților – Moșii de vară)
4 D	(†) Pogorârea Sfântului Duh (Cincoarea sau Rusaliile); † Sf. Mc. Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculitel Duminica a 8-a după Paști. Toate ale praznicului: Ap. Fapte 2, 1-11; Ev. Ioan 7, 37-53; 8, 12
5 L	(†) Sfânta Treime
6 M	Sf. Cuv. Ilarion cel Nou, egumenul Mănăstirii lui Dalmat; Sf. Cuv. Visarion
7 M	Sf. Sfințit Mc. Teodot, episcopul Ancirei; Sf. Mc. Zenaida (Hartă)
8 J	† Sf. Mc. Nicandru și Marcian; Aducerea moaștelor Sf. Mare Mc. Teodor Stratilat
9 V	Sf. Ier. Chiril, arhiepiscopul Alexandriei (Hartă) Odovanița praznicului Pogorârii Sfântului Duh;
10 S	Sf. Mc. Alexandru și Antonina; Sf. Sfințit Mc. Timotei, episcopul Prusei
11 D	Sf. Ap. Bartolomeu și Barnaba; Sf. Ier. Luca, arhiepiscopul Crimeei (Lăsatul secului pentru Pastul Sf. Ap. Petru și Pavel) Duminica întâi după Rusaliile (a Tuturor Sfintilor); Ap. Evrei 11, 33-40; 12, 1-2; Ev. Matei 10, 32-33, 37-38 și 19, 27-30 (Urmarea lui Hristos); glas 8, voser. 1
12 L	Sf. Cuv. Onufrie cel Mare și Petru Athonitul (Inceputul Postului Sf. Ap. Petru și Pavel)
13 M	Sf. Mc. Achilina; Sf. Ier. Trifilie, episcopul Lefkosiei din Cipru
14 M	Sf. Proroc Elisei; Sf. Ier. Metodie Mărturisitorul, patriarhul Constantinopolului
15 J	Sf. Proroc Amos; † Sf. Mc. Isihie; Fericitii Augustin și Ieronim (Dezlegare la pește)
16 V	Sf. Ier. Tilon, episcopul Amatundei
17 S	Sf. Mc. Manuil, Savel, Ismail, Inochentie și Felix (Dezlegare la pește)
18 D	Sf. Mc. Leontie, Ipatie și Teodul; Sf. Cuv. Erasm (Dezlegare la pește)
19 L	Duminica a 2-a după Rusaliile (a Sfintilor Români); Ap. Romani 2, 10-16; al Sf. Români: 2 Corinteni 5, 17, 20; 6, 1, 3-7, 10; 13, 11; Ev. Matei 4, 18-23 (Chemarea primilor Apostoli); a Sf. Români: Matei 5, 14-16; 10, 32-33, 17-18, 22 (Lumina saptelor bune și mărturisirea lui Hristos); glas 1, voser. 2
20 M	Sf. Sfințit Mc. Metodic, episcopul Patarelor; Sf. Ier. Calist, patriarhul Constantinopolului
21 M	Sf. Mc. Iulian din Tars și Afrodisiac
22 J	† Sf. Ier. Grigorie Dascalul, mitropolitul Tării Românești; Sf. Sfințit Mc. Eusebiu, episcopul Samosatului (Dezlegare la pește)
23 V	Sf. Mc. Agripina; Sf. Sfințit Mc. Aristoel preotul
24 S	(†) Nașterea Sf. Proroc Ioan Botezătorul (Sânzienele sau Drăgaica); * Aducerea moaștelor Sf. Mare Mc. Ioan cel Nou de la Suciuva; † Sf. Ier. Niceta de Remesiana (Dezlegare la pește)
25 D	Sf. Cuv. Mc. Fevronia; Sf. Mc. Orente și fruții săi; Sf. Mc. Liviu (Dezlegare la pește)
26 L	Duminica a 3-a după Rusaliile; Ap. Romani 5, 1-10; Ev. Matei 6, 22-33 (Despre grijile vieții); glas 2, voser. 3
27 M	Sf. Cuv. David din Tesalonice; Sf. Ier. Ioan, episcopul Gojicei
28 M	Sf. Cuv. Samson, primitorul de străini; Sf. Mironosiță Ioana Aducerea moaștelor Sf. Mc. doctori fără de arginți Chir și Ioan
29 J	(†) Sf. Ap. Petru și Pavel
30 V	† Soborul Sfintilor 12 Apostoli; † Sf. Ier. Ghelasie de la Râmeț (Dezlegare la pește)

Друштвото на Македонците од Романија купува традиционални македонски објекти односно објекти како: народни носии (чорапи, елеци, кошули, опинци, појаси, фоли и слично) објекти за домакинството (разбој за ткаење, килими, рачни работи везени, чејз и сл) како и мал и голем традиционален намештај од домакинството на македонците (сандак за чеиз, кебиња, маси, столици и слично). Повеќе информации можете да најдете во просториите на Друштвото во Букурешт, ул. Томас Масарик, бр.29, сек.2, телефон за врски 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

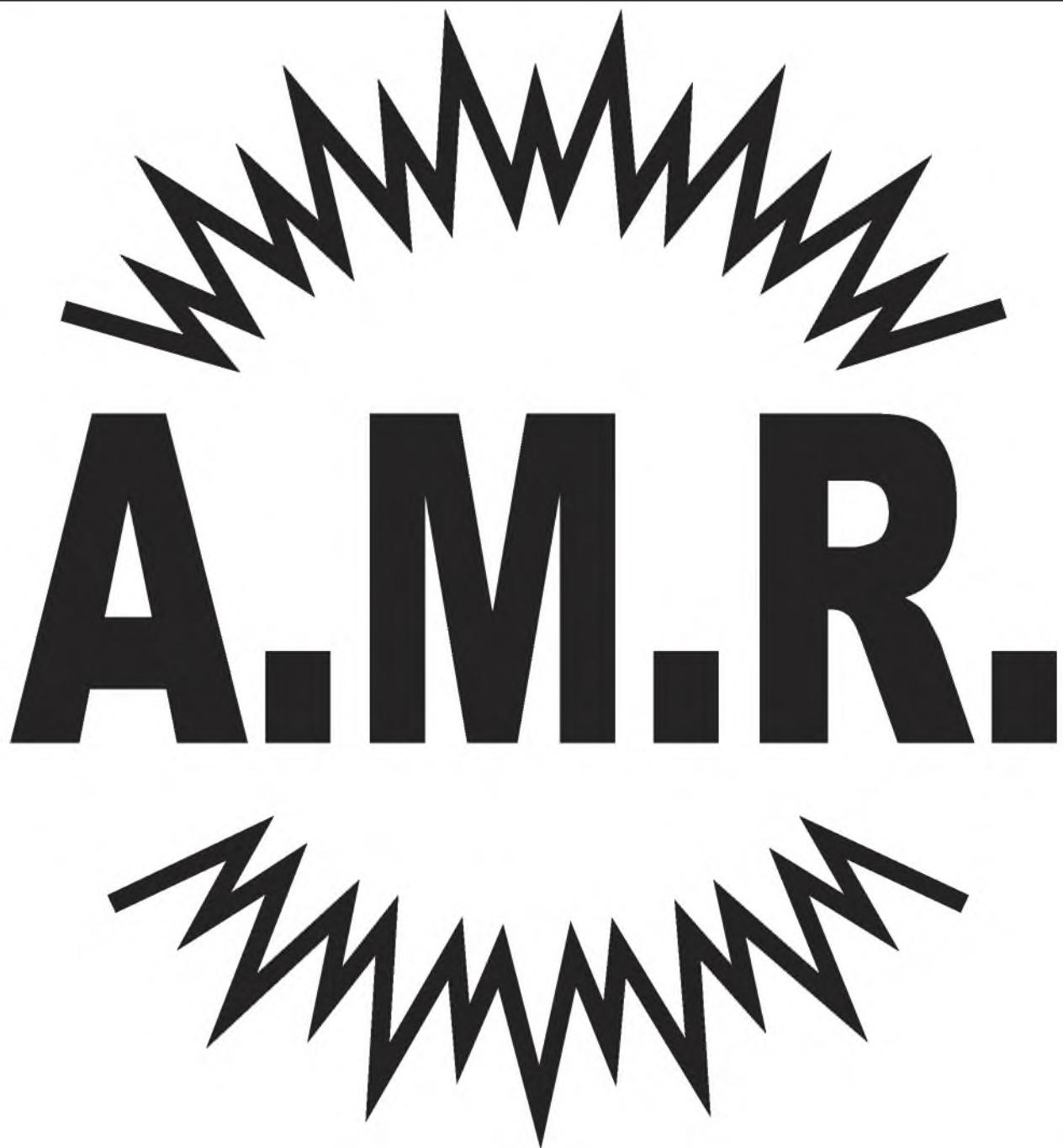
Asociația Macedonenilor din România achiziționează diverse obiecte tradiționale macedonene, cum ar fi: costume tradiționale (ciorapi, ilicuri, cămăși, opinici, bete, fote, etc.), obiecte de uz casnic (război de țesut, chilimuri, covoare, pături, etc.), precum și mic și mare mobilier tradițional gospodăriilor macedonene (ladă de zestre, paturi, mese, scaune și altele). Mai multe informații pot fi aflate la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact: 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

СОДРЖИНА:

Велигден	2 - 7	Paștele	2 - 7
Кулинарски традиции	8 - 11	Tradiții culinare	8 - 11
Обединети во разновидност	12 - 14	Uniți în diversitate	12 - 14
Гаудеamus Орадеа	14 - 18	Gaudeamus Oradea	14 - 18
Македонско знаме; - ;	18 - 24	Steagul macedonean	18 - 24
Различноста	24 - 29	Diversitatea	24 - 29
Свети Кирил ин Методии	30 - 33	Sfinții Chiril și Metodiu	30 - 33
Букфест Букурешт	33 - 35	Bookfest București	33 - 35
Македонски традиции	36 - 38	Tradiții macedonene	36 - 38
Златно Славејче во Букурешт	38 - 42	Zlatno Slaveice la București	38 -
Златно Славејче во Крајова	42 - 44	Zlatno Slaveice la Craiova	42 - 44
Кручево 2023г	44 - 46	Kruševo 2023	44 - 46
24 иуни 1861г	46 - 48	24 iunie 1861	46 - 48
Михаил Ренцов	49 - 55	Mihail Rengiov	49 - 55
Православен календар	56 - 58	Calendar ortodox	56 - 58
Огласи	59	Anunțuri	59

СОДРЖИНА:

Publicație editată de Asociația Macedonenilor din România, cu sprijinul Guvernului României - Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României

Публикација издадена од Друштвото на Македонците во Романија—со подршка на Владата на Романија - Сектор за меѓуетнички односи во рамките на Генералниот секретаријат на Владата на Романија

ISSN: 1582-831x

COMITETUL DE REDACȚIE

Redactor Șef: Mihajlov Marjan

Redactor: Rogobete Cristescu Laura Elen

Tehnoredactare computerizată: Rogobete Cristescu Laura Elen

contact@asociatia-macedonenilor.ro

SEDIUL SOCIAL AL ASOCIAȚIEI:
București, sector 2, strada Thomas Masaryk, nr. 29
Telefon: 0374-951.911
contact@asociatia-macedonenilor.ro

AU COLABORAT LA REALIZAREA ACESTUI NUMĂR:

- Breza Cristea Lucian
- Dănescu Ana Gabriela
- Pîrvulescu Elena Daniela

www.asociatia-macedonenilor.ro
Facebook: Asociatia Macedonenilor din Romania